

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja
 v Ljubljani na dom dostavljen: celo leto K 24— pol leta 12— četrt leta 6— na mesec 2—
 v upravnistvu prejeman: celo leto K 22— pol leta 11— četrt leta 5-50 na mesec 1-90
 Dopolni naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
 Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Iskaja vsak dan svojo izvanredno modrijo in pravičnost.
 Inerati veljajo: peterosopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pajze in zahvala vrsta 16 vin. Posiano vrsta 20 vin. Pri večjih imenitijah po dogovoru.
 Upravnistvu naj se pošiljajo naročila, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.
 Pomanjšan številka velja 10 vinarjev.
 Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.
 „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:
 za Avstro-Ogrsko: celo leto K 25— pol leta 13— četrt leta 6-50 na mesec 2-30
 za Nemčijo: celo leto K 30— za Ameriko in vse druge dežele: celo leto K 35—
 Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma.
 Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflova ulica: št. 5 telefon št. 85

V znamenju polmeseca.

Kriza na Turškem je priklopala do viška in vsak čas se mora odločiti, če pride do domače vojne, do boja med Turki samimi.

Slava mladoturškega režima je bila kratka. S pomočjo armade se je mladoturški komite polastil državne oblasti, je odstavil prejšnjega vladarja, uničil staroturški sistem in dal Turčiji lice moderne države. To moderniziranje je pa bilo le navidezno, v resnici je ostalo skoro vse pri starem, samo da so zdaj gospodovali drugi ljudje. Ustava je bila Mladoturkom samo instrument, da ohranijo sebe na krmilu. Vse mnogoštevilne obljube, s katerimi so v začetku omamljali prebivalstvo, so ostale neizpolnjene, da, zatiranje posamičnih narodov in konfesij je postalo še večje, kakor je bilo za časa absolutizma. Zlasti albanski rodovi, nekdanj poglavitna zaslomba sultanova, so občutili vso krutost mladoturškega režima. Prišlo je do revolucij, pri katerih so Mladoturki grozovito divjali med Albanci, a ko je bil sklenjen mir, so bili Albanci zopet prevarani.

Komite je odgospodaril. Početje Mladoturkov je ustvarilo v armadi razkol, ki se je v zadnjih tednih poostiril do skrajnosti. V Albaniji je nastala novič revolucija in vstajem so se pridružili celo oddelki regularne armade; z divjanjem mladoturškega komiteja nezadovoljni oficirji so se organizirali v posebno ligo in so izsilili, da je padla prejšnja vlada, da je prišlo na krmilo ministerstvo, ki je nasprotno mladoturški struji in da je ta vlada razpustila parlament.

In zdaj stojimo morda na predvečer velike revolucije.

Mladoturška stranka ni tako slaba, kakor se je sklepalo po njenem klavertnem postopanju v parlamentu, ko je sebi sovražni vladi votirala zaupnico. Pred razpustom parlamenta je vladi pokazala zobe in zdaj obeta boj na nož, boj do skrajnosti.

Turška armada je razdeljena. Velik del armade je Mladoturkom sovražna, a velik del stoji tudi zvesto na njihovi strani in se hoče celo z orožjem v roki bojevati proti novemu režimu. Lahko se zgodi, da pojde turško vojaštvo v krvav boj proti turškemu vojaštvu, da bosta puška

in meč odločila, kdo bo gospodoval v Turčiji.

Odvisno je vse od tega, kako je dislocirano vojaštvo. Če je armada v glavnih garnizijah, zlasti v Solunu in Drinopolju, res na strani sedanje vlade, če se vladi posreči spraviti njej nasprotno višje oficirje iz tistih krajev proč, koder so ji nevarni, potem bo novi režim triumfiral in bode mladoturške struje konec. Z Albanci zna vlada kmalu doseči sporazumljenje, saj je z razpustom mladoturškega parlamenta ustregla njihovi poglavitni želji in saj so Albanci pripravljani na vsako vojsko zoper Mladoturke.

Položaj je bil vsekako silno resen in silno nevaren, zakaj s tako zaslombo, kakor jo imajo Mladoturki, še vedno v armadi in v mornarici, se lahko zgodi, da poskusijo si vnovič priboriti oblast z orožjem.

Zapletljaji v Turčiji so taki, da zna čez noč nastati krvava revolucija, ki utegne po vsem Balkanu razneti plamene in provzročiti mednarodne komplikacije. Turška država je omajana v svojih poglavitnih stebrih. Kar se godi sedaj v Turčiji, je vse naposled samo dokaz pojemajoče življenske sile te države, simptom razpadanja . . . na vratih pa čakajo s topovi, meči in puškami vsi tisti, ki bi radi dobili kak kos iz dedščine.

Ta nesrečni denar.

Čez nekaj tednov bosta imeli delegaciji zasedanje. Dunajski listi, ki se ravnaajo po vladnih migljajih so že začeli preludirati jesenskemu delegacijskemu zasedanju in pri tej priliki že tudi pripravljajo tla za bodočo kampanjo poslanske zbornice, ki jih zanima toliko bolj, ker se mora končno vendar enkrat rešiti nad vse važno in nad vse težko vprašanje o uredbi državnih financ.

Od časa, ko je bil veliki Dunajski spravi državnih financ v red, so imele različne vlade prav lepo in mirno življenje, kajti imele so denarja v izobilju in blagajniški preostanki so bili tako znatni, da se je nabral prav izdaten skriven zaklad.

A prišla je aneksija Bosne, s katero je bila združena največja vojna nevarnost in to oboje je požrlo toliko milijonov in milijonov, da je

nastala v državnih blagajnah suša. Huda suša je to bila in ta suša postaja vse večja, ker so zahteve za armado na kopnem in na morju čedalje večje.

Parlamentarne stranke dovoljujejo vojni upravi vse kar hoče. Dovolile so ji milijone za velike vojne ladje, dovolile so ji sredstva za druge vojne potrebe — samo v delegacijskem zasedanju 1911 je bil dovoljen kredit 542 milijonov za vojne potrebe — dovolile so ji novi obrambni zakon, vsled katerega bo vojna uprava rabila vsako leto kakih 70 milijonov kron več kakor doslej in vse kaže, da bo treba dovoliti za nove topove še kakih 275 milijonov kron. A državne blagajne so prazne.

Že nekaj časa sem si pomaga vlada s tem, da dela dolgove. Avstrijski državni dolgovni naraščajo, avstrijske državne zadolžnice pa so tako priljubljene in uživajo tako zaupanje, da je njih kurz padel na 86,75. Novi dolgovi bi pomenili pravo nesrečo za državo, ki ima že dandanes največje krize in težave, da sploh doli kako posojilo in ki mora porabljati najobupnejša sredstva, da dobi kupovalce za svoje zadolžnice.

Sila je velika. Ni denarja niti za najpotrebnejše investicije, niti za najpotrebnejšo regulacijo plač državnim uradnikom in uslužbencem. Zda naj pa država še izda par sto milijonov za gališke vodocestne stavbe in za melioracije v drugih kronovinah, za najnujnejše potrebe pri železnicah, za zgradbo novih prog . . .

Vladi teče menda že voda v grlo, zakaj zdi se, da hoče letošnji jesen na vsak način spraviti finančno reformo pod streho. Že par let pripravljala vlada to reformo, pa ne pride nikamor naprej. Po zadnjem načrtu bi rada znižala davek na pivo in na žganje tako, da bi nesel 65 milijonov več na leto kakor zdaj, osebno dohodnino, dividendni in tantijski davek bi naj nesel letnih 13 milijonov več, pristojbina od zapuščin in daril letnih 10 milijonov več, a poleg teh davkov naj se nalože še novi oziroma nekateri stari povečajo.

Nihče ne ve, če se bo vladi posrečilo dobiti v poslanski zbornici večino za te davke. Gre pač za strahovito obdavčenje ljudstva in to bo toliko občutnejše, ker živimo v skraj-

no kritičnih gospodarskih razmerah. Pomanjkanje denarja je silno, je tako hudo, da se je čutilo že kot pravo srečo, ker so Francozi oni teden vložili v avstrijske in ogrske banke 300 milijonov seve proti mastnim obrestim in za zdaj samo do konca septembra. Državni kredit je podkopen, trgovinska bilanca strahovito pasivna . . . vse gospodarske razmere so omajane. In v takih časih prete prebivalstvu novi težki davki.

Parlamentarne stranke povešajo glave in se žalostno drže. Vladi dovolijo vse, kar le zahteva, tudi same zahtevajo vedno nove izdatke, poleg potrebnih tudi prav nepotrebne, a kadar je treba dovoliti nove davke, tedaj se jih branijo na vsoto moč in nečejo nič slišati o njih. Tiste stranke, ki so največ imele od vlade in za katere skrbi vlada, kakor mati za svoje miljenčke se zdaj branijo novih davkov.

V znamenju finančne reforme se bo začelo jesensko zasedanje državnega zbora — kako se bo razvilo in kake sadove bo rodilo, tega ne more vedeti noben prerok.

Stajersko.

Trboveljska premogokopna družba ima v Hrastniku pisarja, ki je edini kriv neprestanih preprirov med obema narodnostima. Mož je strupen sovražnik Slovencev, poleg tega pa tudi maščevalen ter tip denuncijanta. Kaj čuda, da si je s temi čednostimi pridobil vpliv, da se ga boji vse, kar ni samostojnega. Rečeno: »vse se ga boji«, ker pravijo, da ima strah pred njim celo gosp. ravnatelj Leiter. Ta gospod je bil svoje čase miren in prebivalstvo ga je cenilo. Sedaj pa, pravijo, mora plesati po Amerjerji piščalki, iz katere prihajajo le politični, nemško nacionalni glasovi. In ni čuda, da je Amer tako objesten! Ko je vstopil k rudniku, je znal skleniti pogodbo, po kateri se ga ne more brez vzroka spoditi. In če se niso enkrat računali pri bratovski skladnici prav natanko vjemali, nič ne škodi, saj so bili pogreški le v škodo delavstva, ki je moralo šteti 900 K za novo bilanco. — Sicer pa itak ni naš namen, spraviti tega človeka ob eksistenco. Toda za kruh, ki ga služi med samimi Slovenci, za

kruh, ki mu ga daje slovenska — tudi njemu rodna — zemlja, za ta kruh naj ne bije venomer Slovencev v obraz, naj jim da mir in naj ne izziva. Čemu deluje zoper slovensko šolo, zakaj sili zopet delavce, naj vzamejo svoje otroke iz slovenske šole ter jih vpišejo v nemško? Ali mu ni dovolj, da je pridobil nemško šolo za svojo dečo, kateri mi ne bomo nikdar trgali njenega »materinskega« jezika, nemščine. Kaj mu je na poti stara slovenska šola, ki je bila doslej, rekeli bi, v tesni zvezi z rudnikom, ter ni bilo cela desetletja med njima nobenega razpora. Naj pusti našim delavcem vsaj v tem oziru svobodo. Pritiska jih že itak dovolj s svojo zavarovalno družbo. Mož je namreč tudi agent neke nemške zavarovalnice na življenje in ima pri tem masten postranski zaslužek. Delavci se ne upajo ustavljati, ako jih Amer pozove k zavarovanju. Mnogo jih je že k temu prisilil, prispevke jim pa mesečno odtrgava, tako, da mu ne uide, kogar je vjel. — Hrastničani dobro vemo, da bi bilo mogoče ugnati Amerja: naj vstane v občinskem odboru odločen mož ter naj zastavi za slovenske Hrastničane svojo besedo, drugi gospodje pa ga naj podpirajo in spremenilo se bo. Naj se poljski gospodom pri ravnateljstvu, da so Trbovlje z nad 95% slovenske in da ne bo posebno prijeten občutek za družbo, če bo to prebivalstvo otreslo z ramen, kar ni njegovega, ter pričelo, ne oziraje se na desno ali levo, delovati v svojo lastno korist. Prepričani pa smo, da gospodje pri direkciji niti od daleč ne žele v svoje podjetje zanesti politiko, da jim je početje njih nekaterih uradnikov neznano in da hočejo s prebivalstvom in občino živeti v miru.

Iz Celja. Nedeljske izgrede celjske poulične svojati proti tistim par žalskim sokolom so ostro obojali tudi trezni Nemci, ki drže kaj na politično dostojnost — in ki na drugi strani dobro poznajo gospodarske razmere celjskega mesta. Kaj poma-ga celjskemu Nemštvu heilanje in demonstriranje nezrelih, pijanih in podkupljenih ljudi po ulicah — ko se na drugi strani s tem odganjajo slovenski kupci. Najtrdnjeji stebri celjskega Nemštva — stare nemške obrti in trgovine stoje že na slabih nogah. Velikanskemu Lindauerjevemu po-

LISTEK.

Avgust Strindberg o ženski in ženskem gibanju.¹⁾

Verstvo gospodarja gnoja.²⁾

Učenik je govoril: Če moški žensko ljubi, ima ona vso gotovost, da bo ravnal z njo dobro, dokler se namreč vede, kakor se spodobi. Vse govoričenje o tem, da se godé ženski krivice, da je zatirana, so nezmiselné. Moški je bil, ki je ustvaril vso kulturo sam. Sezidal je njeno hišo, obdelal njeno zemljo, iznašel stroje, ki ji prihranijo delo. Ogenj je vjel v vžigalici, vodo je zbral v basénu, luč v dinamo. S pomočjo ognja in vode slove krog cele zemlje. Vse to ji je položil k nogam kot žrtvovalni dar. V povračilo je zahteval samo, da mu rodi otroke in pripazi na njegovo hišo, kadar ga ni doma. Toda videti je resnično, kakor da je bilo vse življenje proklete.³⁾

In prav v njegovem pravrelec, kajti kdor ne veruje v hudiča, bo videl hudobno žensko iz najbližje bližine.

Učenec je vprašal: Ali nisi nikoli videl dobre ženske?
 — Ne, je odvrnil učenik.
 — In nikoli srečnega zakona?
 — Ne, je odvrnil učenik. Večini noma prikrivajo svojo bednost iz ošabnosti.

Prišlo je pa do tega zato, ker je moški pozabil prvo božjo zapoved in je naredil žensko za svojega boga.

To je verstvo gospodarja gnoja.

Kogar hočejo bogovi uničiti . . .

Učenik je nadaljeval:
 Naklonjenost in požrtvovalnost, ki jih izkazuje mož svoji ženi, je v enakem razmerju z njenim vedenjem. Če torej mož slabo ravna s svojo ženo, vemo, kakšne vrste je ona. Navidežno podrejeno stališče, ki ga zavzema ženska, je neposredno zavistno od stališča, ki ga je priroda dodelila temu neizorelemu liku med otrokom in moškim. Tudi otrok ima podrejeno stališče. To je zelo naravno in še noben pameten človek se ni upri temu. Ženska je duh zemlje, ki nam daje možnost, da živimo kolikortoliko v harmoniji z zemeljskim življenjem. Žrtvovati moramo pač temu zemeljskemu življenju. Zato se čutimo šele v svojem domu doma; zato nam dajeta žena in dete toplo

zaščito pred hladnim abstraktnim življenjem. Zakon je najtrša sola, ki nauči človeka odpovedi, premagovanja sebe samega; kjer pa cvetó vse pregrehe, najbolj gospodljivost, ki je grelotna pekla. Kako nizko na stopnji razvoja stojé sinovi gospodarja gnoja!, vidimo iz njihovega prepričanja, da stoji enako visoko ali pa celo nižje, kakor ženska. Tako jih kaznuje njihova prisilna predočba in na lastno propast delajo, ko se borijo za osvobodjenje ženske. Kajti bogovi jih hočejo uničiti.

Postavne nepravilnosti.

Učenik je govoril:
 Moškemu prirojena vlnudnost do ženske je pač vzrok, da prejme ona vedno več, nego zasluži. Če ji pa postava pripozna ta »več«, nastanejo postavne nepravilnosti. Istotako, če nastopi kot konkurentinja na polju moške delavnosti. »Najprej dame«, to je dalo povod, da jih je bilo ovenčanih toliko, ki niso segale nad povprečnost. Pa saj je bila vsa svetovna zgodovina potrjena vsled galanterije. Prav tako slovstvena zgodovina . . .

Veliki Balzac je bil napol pozabljen, majhno George Nandovo so pa venčali po cestah vsak dan. Moške je strah pred ženskami, one pa jih vporabljajo, da se uničujejo med seboj. Zaslužijo torej svojo usodo. Tal-

¹ t. j. ljudje brez metafizičnih potreb, materialisti.

mud preklinja moža, ki je pokoren svoji ženi.

In v prvi knjigi Mojzesovi stoji zapisano: »Ker si bil poslušen glasu svoje žene in si jedel z drevesa . . . naj bo prokleta njiva zavoljo tebe.«

Dva — in vendar nista par.

Učenik je govoril:
 Moški pravi: Žena in dom to je edino pravo. Če pa tudi žena pravi: Mož in dom je edino pravo, potem je pač stvar vzajemna. Ni torej edino ženska tista, ki napravi življenje zmošno: tudi o moškem velja isto. Seveda moški je hvaležen že od narave; zato ji poje hvalo, ona pa . . . no, saj več, kaj dela ona. In sicer proti svojemu boljšemu prepričanju, ker v svoji notranjosti pač priznava, da sta mož in dom najboljše. Kakšen slogu! Platon pravi, da sta moški in ženska dve polovici, ki se iščeta, da bi tvorili celoto. Toda podobno je, kakor bi ne bili polovici, ker nikoli ne nastane celota. Vidi se, kakor da iščeta dve tretjini svojo eno tretjino. To je pa že težje! Ali pa da sta to dela dveh neistorodnih količin. Dve tretjini jabolka z eno tretjino hruške ne tvorita celote. Dvoje rokavic na levo roko nista par; dvoje rokavic na desno tudi ne. Tu je enakost prevelika! Različna torej morata biti, toda na gotov način. Na kak način, tega še niso odkrili, in med tem ko si o tem belimo glavo, gremo in se oženimo.

Stolp laži.

Učenik je govoril:
 Stolp laži, ki ga ni nikoli mogoče porušiti. Neka žena je prišla o pravem času v drugi stan. Ko ni mogla — kakor je navadno — prenašati bližine svojega moža, ga je prosila, naj se preseli v drugo sobo; prosila je v odločnem in razdraženem tonu. Storil je seveda, kakor je želela. Čez nekaj dni pa ji je postalo žal. Toda mesto da bi ga prosila, naj se vrne — to se ji je zdelo poniževalno — se je najprej srdila sama nase, potem pa na njega. V dvojni jezi je zapustila hišo s svojim nerojenim otrokom in odšla k neki sorodnici. Ker je pa morala navesti nekaj vzrok, je rekla, da jo je mož zapustil in jo prisilil k celibatu. Laž je dobila krila, postala je splošna govornica, prišla v časopise in v literaturo, postala drama in roman. Tisti mož pa toliko, da se ni od hrepenjenja in sramu ustrelil, ostal je živ, ker se je spet za nekaj časa zvezal z njo. Ko je pa po porodu prvega otroka izjavila, da ne mara nobenih otrok več, je bil on tisti, ki je zahteval ločitev. Ona je svojo prošnjo za ločitev spojila z njegovo, seveda je bil — kakor vedno — vsega krivec on.

¹ Ta črtica v »Modri knjigi« je brez dvoma avtobiografska. (Konec prihodnjik.)

lomu je sledil Jakovitschev; Krick v Kolodvorski ulici se je na tihem pobotal. V isti ulici sledita v najkrajšem času še dva poloma, na Graški cesti vključ vsemu »Südmärkinemu« denarju eden. In razne nemške trvdke po Glavnem trgu, Rotovski ulici, ki so svoje čase imele po 8—10 trgovskih pomočnikov poleg legije drugih uslužbencev, danes komaj še životarijo. Nekdaj se je v teh trgovinah postavljalo vsakega boljše oblečenega človeka, če je govoril slovenski, pred prag — danes že morajo pozdravljati ošabni nemški gospodje vlnudno slovenski. Slovenci resnično ničesar nimamo proti praznim nemškim demonstracijam po Celju, saj pospešujejo take-le dogodke vedno našo obrt in trgovino. Nemci si kar kupoma odganjajo slovenske stranke.

Afera kaplana Antona Berka. (Od Sv. Barbare v Haložah, 6. avgusta.) Kaplan Anton Berk je v četrtek zginil. Župnik Vogrin je v nedeljo oznanil, »da so šli gosp. kaplan na potovanje. Pozne maše ni. Molite žalostni del rožnega venca!« Sodimo, da je pobegnil kaplan Berk za svojimi somišljeniki Schillerjem, Murnom in Šornom v Ameriko, predno je bila končana znana preiskava proti njemu (imel je glasom ovadbe opravka s šolaricami) in predno ga je dohitela roka pravice. Ako bi prišel kak lajnik v tak sum, bi se ga dalo koj pod ključ, blagoslovljeni zločinci pa popihajo v Ameriko. Za Berkom žaluje tukajšnja Marijina družba deklet. Če bodo te device šle k somišljenicam na Slomškovo slavnost v St. Jur ob J. Z., bodo brez povrotitve. Morda jih vzame časovno v oskrbo dr. Korošec? Mislimo, da mož ni slabši duhovni vodja kot njegov pobratim in navdušeni sobojevnik Berk. (»Stražo« prosimo za podatke. Op. poroč.)

Iz Ruš nam poročajo: Nova planinska stavba poleg Ruške kočje pri Sv. Anehu na Pohorju (1250 m) je že dogotovljena ter se je oddala v četrtek dne 1. avgusta prometu. S tem je ustrezno dolgoletni želji letovničarjev po mirnem zavetju na Pohorju. Stavba dobi lepodoneče ime »Vila Planinka« — po enem vrhu zelenelega Pohorja in je last podravške podružnice S. P. D. Otvoritvena slavnost se vrši v nedeljo dne 8. septembra. Ta dan vsi okoliški planinci k Sv. Anehu!

Iz Petrovč. Šolski veselici, ki sta se vršili v prid šolarske kuhinje in za nakup knjig ubogim otrokom dne 28. julija t. l. v Društvenem domu, in dne 4. avgusta v dvorani pri Šantelu, izkazujeja 96 K 70 vin. in 125 K 10 vin., torej skupaj 221 K 80 v šolahodkov. Vsem cenjenim obiskovalcem, darovalcem in preplačnikom vstopnine se izreka v imenu šolske mladine srčna zahvala. — **Šolsko vodstvo,** dne 6. avgusta t. l. — E. Slanc, nadučitelj.

Čebelarstvo društvo za Spodnje Štajersko opozarja trgovce in obrtnike na imenik, katerega izda ob priliki čebelarke razstave v Celju od 15. do 20. septembra 1912 in jih pozivlja, da se oglasijo z inserati. Naznanila do 25. avgusta 1912 pri sodniku A. Zdolšek na Laškem.

Iz Maribora. »Marburger Zeitung« poroča o sledečem zanimivem sestanku spodnještajerskih veletrogocev, ki se je vršil dne 5. avgusta t. l. v Mariboru: Nekateri veletrogovci s sadijem so izrazili misel, da bi se ustanovil za sadno trgovino na Spod. Štajerskem s pomočjo enega izmed mariborskih denarnih zavodov kartel. Omenjeni denarni zavod bi oskrboval ves denarni promet, povrh tega bi se pa uredila v Mariboru osrednja pisarna, ki bi imela kartelove člane trajno poučevati o položaju na sadnem trgu in o drugih važnih dogodkih. Določevalo bi se tudi skupno po dogovoru cene — skratka, ustanovil bi se kartel za sadno trgovino na Spod. Štajerskem. Do ustanovitve istega pa na zgoraj omenjenemu sestanku v tej obliki ni prišlo. Zbrani trgovci s sadijem so sklenili, da se bodo le od slučaja do slučaja sporazumeli glede cen za ono sadje, ki gre v inozemstvo.

Iz Maribora. (Nova davkarja.) Palača nove davkarje ter okr. glavarstva je malo da ne izgotovljena in v kratkem se bode pričelo tudi z napisi. Kakor zvezo iz najzanesljivejšega vira, se hoče v tem oziru nas Slovence ociganiti s tem, da se bode vporabilo samo nemščino. Na to dejstvo opozarjamo že danes merodajne kroge, če ne, nas prehitite in potem bode pač težko doseči izpremembo.

Drobne novice. Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov v Celju naznanja, da iščeta službo dva mlada uradnika začetnika z delno srednješolsko izobrazbo, večša steno grafije in strojepisja. — Iz Maribora. K slučaju Šober priobčuje »M. Z.« te-le podrobnosti: 61let stara dekla, Marija Šober iz Gačnika, ki stanuje pri svoji hčerki, gostilničar-

ki Mariji Šaupert v Studencih, je prinesla preteklo nedeljo v neki pletenki večjo množico prekajenega mesa na mariborski trg. Tržni nadzorovalni organi so konstatirali, da je bilo meso že gnjilo, da je smrdele in ni bilo torej več užitno. Pri zaslišanju je Šober povedala, da je njena hči minuli teden zaklala svinjo in dala večji del mesa v dim. Vsled vročine se je pa meso pokvarilo. Ker ga hči ni hotela porabiti za goste, je poslala mater z njim na mariborski trg, češ, tam se bo že prodalo. Želim vsem, ki kupujejo od kmečkih ljudi na Glavnem trgu prekajeno meso, dober tek! — Iz Ptujja. Cesar je podelil nadkomisarju finančne straže II. razreda gosp. Jožetu Pristoliču ob umirovljenju zlati zaslužni križec s krono. — Iz Brežic. Z drevesa je padla 68-letna posetnica Apolonija Slopek, ko je obirala jabolko. Zlomila si je bila tilnik in je za nekaj ur umrla.

Koroško.

Stavka v Limerčah se še vedno nadaljuje in postaja vedno bolj zanimiva. Ker vodstvo tovarne ni z grožnjami in pretenjem proti stavkujočim delavcem nič opravilo, poslužilo se je drugega sredstva. Podkupili so nekaj delavcev in odpadnikov in hočejo z njimi organizirati stavkokaze. Delavci, ki so prelomili stavko in nekaj novih delavcev, ki jih je vodstvo sprejelo baje še celo brez delavskih knjižic, pa so oborožili s samokresi, da bi se lahko branili proti napadom stavkujočih. To je povzročilo med zavednim delavstvom, med katerim je poleg Nemcev tudi več Slovencev in drugih Slovanov, veliko razburjenje in gotovo je, da mora vlada pri takem početju delodajalcev strogo paziti, da ne nastanejo izgredi, ki bi znali postati usodni, kajti nevarno je dati zapeljanemu delavcu v roko rožje proti svojemu tovarišu.

Nesreča v pijanosti. Krojaški pomočnik E. K. v Beljaku je prišel prednočnem okoli polnoči precej pijan domov. Odprl je okno in se hotel nekoliko ohladiti. Pri tem je izgubil ravnotežje in padel skozi okno. Toda vjel se je na neko kljuko, ki mu je predrta koža in mu povzročila težko rano. Ko se je nesrečnež nekoliko časa zviljal obšen na kljuki, se je ta utrgala in padel je na kamenit tlak na dvorišču. Sostanovanci so ga našli še drugi dan. Bil je nezavesten in je dobil smrtno nevarne poškodbe. Odpeljali so ga v brezupnem stanju v bolnico.

Rojake, ki potujejo na Koroško, opozarjamo, da je edino zbirališče v Celovcu v prijaznem hotelu »Trabesinger« in je kar najbolje preskrbljeno za dobra prenočišča ter izvrstno hrano in pijačo.

Primorsko.

V ministerstvo javnih del je poklican na službovanje inženir gosp. Josip Pavlin, doslej stavbni pristav pri pomorski oblasti v Trstu.

Glavni vojaški nabori se bodo vršili na Primorskem v Bovcu 12., v Kobaridu 13., v Tolminu 14. in 16., v Cerknem 17., v Korminu 26., 27. in 28., v Gradišču 29. in 30. avgusta. V Gorici za mesto 31. avgusta in 2. septembra. Za okolico 3., 4., 5. in 6., v Kanalu 7. in 9. septembra. V Ajdovščini 10. in 11. septembra, v Sežani 23. in 24., v Komnu 25., 16. septembra, v Červinjanu 12., 13., 14. in 16., Tržiču pa 19., 20. in 21. avgusta.

Smrt na železniški progi. K naši tozadevni notici poročamo dodatno, da je omenjenega ponesrečenca našel na prvem tiru na postaji Repentabor, od Stanjela do Repentabora, tisto noč službujoči železniški mojster Josip Birtič iz Gorice.

Črnogorski princ Mirko je prišel včeraj s soprogo in dvema otrokoma iz Reke v Trst. Danes se je odpeljal princ Mirko s parnikom »Risano« v Portorože, kjer ostane z družino 4 tedne.

Grški kralj v Trstu. Včeraj je priplula iz Benetk v Trst grška kraljeva jahta »Amphitrite«, da počaka grškega kralja, ki pride iz Aix-les-Bains.

Češki narodni socijalci v Trstu. Izletniki, češki narodni socijalci, so se odpeljali iz Ljubljane v Postojno, kjer so si ogledali svetovnoznano postojnsko jamo. Od tod so šli v Trst. V Trstu so jih Slovenci gostoljubno sprejeli. Na kolodvoru jih je čakala ogromna množica Slovanov, na čelu jim godba N. D. O. Pozdravil jih je v imenu tržaškega slovenstva državni poslanec dr. Rybač, v imenu N. D. O. dr. Kisovec in v imenu Zveze jugoslovanskih železničarjev pa podpredsednik Zveze Ivan Jaklič. Goste so pogostili nato v Narodnem domu in v gostilni N. D. O. O polnoči so se odpeljali češki gosti iz Trsta v Benetke.

Zlato poroko sta slavila v cerkvi pri Starem sv. Antonu v Trstu mi-zar v Lloydovem arzenalu, Anton

Pigana in Elizabeta, roj. Bianki. Poročila sta se tudi v tej cerkvi in sicer dne 4. avgusta 1862. Mož je bil takrat star 29, žena pa 22 let. Oba sta še krepka in čvrsta.

Na poti v domovino umrla. Dne 29. julija t. l. so pripeljali v Trst na kolodvor v vozičku za hrome neko okoli 12 let staro deklico iz dunajske rodbine. Morala je biti že zelo bolna, ker ji je glava kar klonila h prsom. Dva možka sta jo vzdignila v voz brzovlaka, ki odhaja iz Trsta ob 8. zjutraj. Videti je bila že nezavestna. V St. Petru so pa prenesli mrtvo z vlaka in jo djali v mrtvašnico. Navzoči zdravnik je odredil, da se dotični železniški voz zaklene in da se ne pusti v njega nobenega potnika več. Pokojnica je imela baje jetiko in so jo imeli na Malem Lušnju, potem pa so starši na nasvet zdravnika odšli z njo, da bi jo še živo spravili na Dunaj, pa jim je deklica med potjo umrla.

Velika cerkvena tatvina. V Trstu so vlomili neznanji tatovi v cerkev sv. Jakoba. Odneli so nabiralnike, iz neke steklene omare pa so ukradli za 3500 kron zlatine in srebrnine. Policija nima o tatovih še nobene sledi.

Največje trgovsko ladjo Avstro-Ogrske grade sedaj na Angleškem in sicer za dubrovniško hrvaško parobrodno družbo »Union«. Ladja bo najmoderneje opremljena in bo imela 120 posebnih sob za potnike.

Poskus skupne vožnje dveh parnikov. Iz Trsta poročajo, da so se začele parobrodne družbe takoj po katastrofi »Titanica« intenzivno pečati z vprašanjem, kako bi se uvedel prekoatlantski promet z dvema parnikoma naenkrat. Mesto en parnik, bi vozila vedno dva parnika, ki bi ostala med celo vožnjo v stiku. Prvi tak poskus je napravila parobrodna družba »Austro-Americana«. Iz Novega Jorka sta odplula skupno parnika »Martha Washington« in »Oceania«. Vožnja je bila baje zelo zanimiva in družba je izjavila, da so stroški, ki so narasli vsled te manipulacije, primeroma majhni. Kapitan Sims, ki je znan pomorski strokovnjak, propagira sedaj načrt, da bi vse evropske parobrodne družbe sporazumno uvedle take vožnje stalno. Da pa si prihranijo družbe večje stroške, svetuje kapitan Sims, da bi vse družbe preuredile vozne rede in sestavile nov enoten vozni red, po katerem bi vozila vedno dva parnika skupno in sicer eden od ene, drug od druge družbe. S tem bi se gotovo veliko doseglo v varnost potujočega občinstva.

Nova slovenska šola v Istri. Pri Sv. Luciji pri Portorože je zgradila istrska Ciril-Methodova družba novo šolo, ki je bila pred kratkem ogledana in z oblastvenim dovoljenjem izročena svojemu namenu. Šola je krasna stavba in leži prav na ugodnem mestu. Pouk na novi šoli se prične v septembru letos in se je do sedaj prijavilo že 130 otrok.

Slovanski cerkveni jezik. Dalmatinski listi so prinesli vest, da je pred kratkem obiskal nadškofa v Zadru dr. Pulisića nadškof iz Taranta, Cechini. Sedaj trdijo listi, da je bil ta obisk velikega pomena za še ne rešeno vprašanje slovenskega cerkvenega jezika. Cechini je obiskal dr. Pulisića baje kot papežev delegat, da se osebno informira o tem vprašanju. Če je bil mož papežev delegat nadškof Cechini pošten in pravičen, bi moral vsekakor priznati pravice naroda, ki še vedno čaka, da se mu prizna v cerkvi pravica glagolice, pravica, ki ni in ne more biti privilegij vedno samo posameznih cerkva, marveč je to pravica celega naroda.

Požigalec. Na Reki so aretirali trgovca Vaccata, kateremu je pred kratkem pogorela trgovina. Vaccato, ki je bil dobro zavarovan, je na sumu, da je zanetil ogenj sam, da dobi veliko zavarovalnino.

Dnevne vesti.

»Dan« na delu. »Dan« si je priredil posebno taktiko: danes se dobrika narodno-napredni stranki, jutri jo zopet napada. Zaletava se vanjo na vehementen način, zlasti zadnji čas. »Dan« je krepko pripravil razdor v stranki, tisto vstaje namreč, ki jo je neresni Radešček v svoji naivnosti javno priznal. V časih, ko bi bilo treba združevati vse sile na boj zoper klerikalizem, ko bi bilo treba iskati vse, kar napredne elemente združuje, in opuščati vse, kar bi jih razdvajalo, pa dela sicer tako plitvi »Dan« razdor in vstaje v stranki. Na ponedeljskem shodu se je z Radeščkom vred blamiral tudi »Dan«. To ga pač boli, in da bi prikriji svojo blamažo, grize zopet na različne strani, in tudi naš list. Ti destruktivni elemente, ki jih je že ves svet sit, bi radi vse terorizirali, pri tem pa še drugim očitajo terorizem. Ne zdi se nam umestno, da bi se spuščali z »Danom« v kako polemiko, že ker stojimo na stališču, da

je treba napredne in narodne moči združevati, ne pa jih razdvajati, a potrebno se nam zdi, da se vendar enkrat pojasnijo razmerje med narodno-napredno stranko in med tistimi »Dnevom«, ki se na eni strani dobrika narodno-napredni stranki, na drugi pa pripravljajo »vstaje« in razdor.

»Izjava. Nasproti izjavi gosp. Radeščka v »Dnevnu« dne 7. avgusta, v kateri isti tako visokodoneče zatrjuje, da smo se otreli jerobstva narodno-napredne stranke, smo priporočamo sleden izjavi: Korak, katera je on storil, je njegova popolnoma osebna zadeva, kajti vsi dosedanj člani Narodno-socijalne Zveze smo in ostanemo politični pristaši narodno-napredne stranke ter se nikakor ne pustimo identificirati z Radeščkovim donkižoterijadami! — Blamaža, katero je doživel Radešček s svojim shodom v ponedeljek, istega še ni spametovala, on noče izprevideti, da tako pripravljalni odbor kakor tudi dosedanj člani obsojajo njegovo »delovanje!« Kakor odklanjamo vsako odgovornost za dogodek na ponedeljskem shodu, tako moramo odklanjati tudi vsako odgovornost glede sprejema čeških gostov, ker je celo to zadevo priredil Radešček preko pripravljalnega odbora Narodno-socijalne Zveze ter hotel s tem prinesiti razpor v istega. Solidarni smo v tem, da obsojamo Radeščkovo gonjo in zahtevamo, da se N. S. Z. vzdrži vsakega političnega delovanja ter ostane strogo strokovna organizacija na narodni podlagi. — Da pojasnimo naše stališče, sklicujemo za soboto, dne 10. avgusta ob 8. zvečer v restavracijo »Narodnega doma« shod po § 2. drž. z. z dnevnim redom: »Narodno-napredna stranka in N. S. Z.« Kdor bi pomotoma ne dobil vabila za ta sestanek, naj se blagovolji obrniti do predsednika pripravljalnega odbora gosp. Juvana, kateri je na dan sestanka od 6. ure zvečer v »Narodnem domu« na razpolago. — Pripravljalni odbor N. S. Z.

»Susteršič — vojvoda in kralj. V času, ko je dr. Susteršič s svojo obstrukcijo hotel strahovati ves parlament, ga je »Neue Freie Presse« v žgočem sarkazmu imenovala »njegovovo presvetlost nekronanega vojvoda kranjskega.« Kaj je hotela s tem reči, je jasno: označiti ga je hotela kot terorista, ki živi v fiksnih ideji, da se okrog njega suče vse in da se mora njemu vse pokoriti. Od tega časa je preteklo že več kakor leto in dan. Sedaj pa proglašajo »Hrvatska«, glasilo hrvatskih klerikalcev, istega dr. Susteršiča za — jugoslovanskega vojvoda, pišeč dobesedno: »Največi utisak učinio je na sve učestnike — jugoslavenski vojvoda dr. Susteršič, koji kraljevskom impozantnošću sjeća Slovence, da su oni sada na hrvatskome tlu, a Hrvati na slovenskome.« Kakor se vidi, Susteršič prav hitro avanzira: iz kranjskega vojvode je avanziral sedaj že v jugoslovanskega vojvoda, ki združuje v sebi že »kraljevsko impozantnost«. Ker pa je skok od resnega do smešnega zelo lahek, ni izključeno, da ga bodo klerikalni petolizniki slovenskega ali hrvaškega rodu še proglasili za — jugoslovanskega kralja. »Kraljevska impozantnost«, ki mu jo že sedaj pripisujejo, vsekakor kaže na to. Potem bo se pač dr. Susteršič potolazil, da ni mogel postati jugoslovanski minister, ker biti vojvoda in kralj je pač nekaj drugega, kakor vladarjev ponižni sluga — reven ministrček...

»Klerikalci in častniki. V zadnjem času se klerikalci silno laskajo častnikom in jih skušajo pridobiti za svoje namene. Posebno tople prijateljse delajo častnikom duhovniki, češ, da so častniški in duhovniški cilji eni in isti — braniti prestol in otar. Posebno te dni je duhovna gospoda nasproti častnikom silno vsiljiva, ker hoče čim največ oficirjev izvabiti in spraviti na evharističen kongres na Dunaju. Tako se je pred par dnevi potrudil v častniško kazino v Kromerizju tudi češki klerikalni poslanec pater Stojan. Razume se samo ob sebi, da je bil prav vlnudno sprejet, kakor se med izobraženimi in olikanimi ljudmi spodobi. To je gospoda patra tako navdušilo, da se je ojunučil k dolgi govornici, katero je on — katoliški duhovnik zaključil, kakor čitamo v »Pozoru« z vzklikom: »Waffenrock und Pfaffenrock halten fest und treu zusammen.« Koliko častnikov je pridobil pater Stojan za evharistični kongres s svojo zgodbo o »Waffen- in Pfaffenrock«, o tem zgodovina molči.

»Brezverska agitacija. Zadnji »Domoljub« pravi, da hočejo avstrijski brezverci porabiti evharistični shod za agitacijo. Z vsemi silami hočejo brezverci ob ti priliki doseči, da bi čim največ oseb izstopilo iz katoliške cerkve. Imenovani odbor je sklenil, začeti najhujšo agitacijo.« — Pred par dnevi je pa brezverec posl. Choc obiskal deželnega glavarja dr. Susteršiča ter bil več dni njegov gost

in sicer v deželnem dvorcu. Ali je mogoče prišel posl. Choc tudi deželnega glavarja kranjskega pridobivat za to agitacijo?

»Trializem se uredniči!« V avgustovem sešitku mesečne revije »Hammer« v Lipskem čitamo vrlo zanimivo razpravo o trializmu. Članek, ki se je podpisal z imenom »Austriacus«, piše med drugim: »Nemčija ima dovolj povoda, da posveča vprašanju trializma svojo najpolnejšo pozornost, zakaj od rešitve tega vprašanja je odvisna bodočnost celokupne politike, stališče avstrijske države v koncertu evropskih velesil in s tem tudi usoda nemško-avstrijske zveze. Kakršen je položaj sedaj, bi bil trializem predstopnja za uveljavljenje avtonomije vsega Slovanstva v monarhiji, s čemer bi si Slovanstvo vsled svoje že obstoječe številne premoči izvojevalo tudi politično premoč ter s tem postalo odločujoč činitelj v državni zunanji politiki, seveda v slovenskem, Nemcem sovražnem smislu. Tako tudi zro avstrijski Nemci vobče na stvar in delajo vsled tega šunder kakor pred grozečo strašno nevarnostjo; samo klerikalna skupina ždi mirno in čaka, ker ve, da se trializem nahaja v političnem načrtu prestolonaslednika in da se bo vsekakor uredničil...« — Pripominjamo, da je revija »Hammer« zelo resen list in da ima v najodličnejših krogih sodružnike, ki so poučeni tudi o dogodkih za kulisami navadne in visoke politike.

»Zopet gre eden. Kakor slišimo, se je odpovedal gospod c. kr. okrajni šolski nadzornik Janežič v Kranju nadzorniški časti. Pravzaprav ni danes nobena posebna čast, biti šolski nadzornik, prej neko težko breme, posebno za moža, ki hoče biti na vse strani pravičen in strogo objektiv. Tak je hotel nadzornik Janežič biti, kar pa ni bilo vseh gospodom S. L. S. Ta stranka ne trpi več pravice, pa naj se zgodi še taka krivica posamezniku. Temu stališču seveda pritrjuje naša slavna vlada z vsemi okrajnimi glavarji (izjema je prav mala), ki so dandanes nekaj izvršujoči policijski organ naših farovžev. Ti farovži so pravi politični uradi, posebno šolski. Po njih ukazih in navsilih urejujejo svoje postopanje c. kr. okr. šol. sveti, posebno, ko se gre za kakega nepokornega naprednega učitelja. Nepokoren je pa vsak, kdor le malo misli s svojo glavo, ni treba, da se podaja v javnost. Tudi nadzornik Janežič ni bil politikar. Ogibal se je vsemu, kar bi znalo nanj vreči le najmanjšo senco kake politične stranke. Se več. Kakor smo slišali opetovano zatrjevati od učiteljev, bi bil on najraje imel nekako brezbarvno učiteljsvo, ki se naj ne meša v nobeno zadevo, ki bodi slepo pokorno, ter naj prenaša z vso poniznostjo vse udarce, ki padajo po njegovem hrbtu, ter naj z ovčjo potrpežljivostjo, z največjo unemo izvršuje svoje dolžnosti do pičice natančno, če tudi jutri podleže. Tako učiteljsvo bi bil rad imel in ga je skušil zgotoviti v svojih okrajih, Kranj-Radovljica. In še tak mož ni bil vseh našim klerikalnim mogočnikom! Res je, da je bil v presoji zmožnosti in vspehov mož precej strog, a vendar je skušal biti vsakemu pravičen. Ker so pa, kakor znano učitelji »Slomškariji« po veliki večini lenobe — saj so zato pristopili v Slomškarijo, da bi jim ne bilo treba delati, ampak samo zobati iz polnih korit — je nadzornik Janežič take lenobe tudi po zaslugi kvalificiral. To mu je pa napravilo največje sovražstvo klerikalcev, posebno v deželnem šolskem svetu. Že dr. Susteršič ga je radi tega vehementno napadel, češ, da je pristranski. Seveda je bil ta napad krivičen in prav nič podprt. Če kdo, bi se v tem oziru v prvi vrsti njemu podrejeni napredni učitelji smeli pritožiti, da je bil prej proti njim skrajno strog. Tedaj nimajo klerikalci nobenega povoda se pritoževati nad njim. Pa kdor se enkrat tem ljudem zameri, temu ne odpuste več, pa bodi še tako dober delavec in zraven še celo pobožen. Taka je tudi z Janežičem. Na vseh straneh so bili na delu, da ga strmoglavijo. Dr. Krek je deloval v tem smislu že na Dunaju, da se ga ne nastavi kot definitivnega. Moža je to užalostilo in vrgel je vso nadzorniško šaro od sebe. Šaro pravimo in po vsej pravici. Kaj pa je dandanes šolski nadzornik, kot neke vrste boljši pisar okr. glavarja. Kaj in kakšni so pa ti gospodje, smo pa že prej omenili. Na drugi strani se pa zahteva, da opravljal bi kak policijski posel nad naprednim učiteljsvom. Samostolnosti ti gospodje razven napram učiteljem in še to naprednim, ne smejo imeti. Drugače je zamera in šikaniranje nazgor, na levo in na desno. Tega je kriva seveda, kakor smo že omenili, vlada sama, kakor tudi, če pri teh razmerah ni ljudsko šolstvo, kakor bi moralo biti. Nadzornik Janežič je bil dober pedagog in metodik. Morda je bil v tem oziru še preveč natančen. On gre — kdo bo njegov naslednik? Slišimo, da dela klerikalni štab z vso vnamo za nadučitelja Slapšaka v Radovljici.

Novi predsednik okrožnega sodišča v Novem mestu plem. Garzanti nastopi baje svojo novo službo dne 13. avgusta ter prevzame vsaj enkrat takoj predsedstvene posle.

Tretje porotno zasedanje pri okrožnem sodišču v Novem mestu se prične v ponedeljek dne 26. avgusta t. l. Predsednik porotnega sodišča bo predsednik okrožnega sodišča, njegov namestnik pa deželnega sodišča svetnik Žmavec. Baje bo trajalo to zasedanje precej dolgo, ker pride na vrsto mnogo slučajev.

Prečenska afera pred sodiščem. Dne 10. avgusta bo imela Prečenska afera svoj završetak pred sodiščem. (Obtoženi so pa le bivši župan Franc Wintar in gostilničarja N. Drenik ter I. Zdravje radi hudodelstva krivega pričevanja.

Izžrebani porotniki. Za tretje porotniško zasedanje pri okrožnem sodišču v Novem mestu so izžrebani ti-le porotniki: Glavni porotniki: Anton Kajfež, veletržec v Kočevju; Pavl Žuber plem. Okrog, gozdar v Soteski; Jožef Novak, posestnik in gostilničar v Orehovici; Jožef Gospodarič, posestnik in gostilničar v Logu; Franc Jarc, posestnik v Velikem Lipovcu; Franc Grill, posestnik in živinotrnec v Poljanah pri Novem mestu; Martin Špelko ml., posestnik na Zgornjem polju; Jožef Kotnik, posestnik in trgovec v Mirni peči; Fr. Strniša, posestnik na Toplicah; Janko Hrovat, posestnik in gostilničar na Dvoru; Janko Turk, posestnik na Spodnjem Mokrem polju; Franc Picek, posestnik in trgovec v Ribnici; Leopold Weiß, posestnik v Metliki; Milan Guštin, posestnik in trgovec v Metliki; Lojze Gorenc, posestnik in trgovec v Androm pri Raki; Franc Skočir, posestnik v Krtni; Miko Kambič, posestnik in trgovec na Krasincu; Jožef Osterman, posestnik in gostilničar v Deskovi vasi pri Starem trgu; Fran Štefan, posestnik na Ratežu; Anton Strmole, posestnik v Hudenji vasi; Edvard Stonitsch, posestnik v Novi gori; Friderik Skušek, posestnik in trgovec v Metliki; Fr. Zupančič, posestnik na Rakovniku; Miko Cvitkovič, posestnik in trgovec v Trbitvah; Jožef Hočevcar, posestnik in župan v Nestopli vasi pri Semicu; Karl Müller, posestnik in trgovec v Crnomlju; Franc Novoselc, posestnik in trgovec v Št. Jerneju; Lojze Ferkolj, posestnik v Sp. Kronovem; Martin Potočar, gostilničar in mesar v Mirni peči; Lojze Zajc, posestnik v Velikem gabru; Janko Globočnik, posestnik v Skočjani; Andrej Lackner, hotelije in posestnik v Crnomlju; Jožef Vukšič, posestnik v Metliki; Janko Ramuta, posestnik v Družinski vasi; Jure Jaklič, posestnik, gostilničar in trgovec v Crnomlju; Andrej Podboj, posestnik in mesar v Ribnici. Nadomestni porotniki: Franc Berlec, posestnik in orožniški stražmaster v pok. v Kandiji; Janko Koklič, posestnik in hotelije v Novem mestu; Franc Kos, gostilničar v Novem mestu; Jakob Mikolič, posestnik in krojač v Novem mestu; Janko Jakše, posestnik in gostilničar v Novem mestu; Franc Levstek, posestnik v Podgori; Urban Horvat, posestnik in trgovec v Novem mestu; Janko Nachtigal, posestnik v Irči vasi; Rudolf Faleschini, tovarnar v Spodnji Straži.

V Crnomlju bo v nedeljo 11. t. m. slavnostna otvoritev novega mosta čez Dobljčanko. Slovesnost se prične ob 10. dopoldne.

Ministra na Golici. Dne 29. julija t. l. sta se pripeljala ministra Vladislav Dlugosz in dr. Otok. Trnka v spremstvu deželnega šolskega nadzornika dr. Primožiča in njegovih hčerk v avtomobilu do Karlovega rova nad Sv. Križem, odondot pa je šla peš vsa družba na divno Golico. Ministra nista kazala prišedši na Golico prav nikake utrujenosti in sta se neprisljano zabavala v Kadilnikovi koči. Razgleda in lepote Golice pa kar nista mogla prehaliti.

Minister Trnka v Žirovnici. Iz breznjske občine nam se piše: Minister za javna dela dr. Otokar Trnka se je soprogo in z družino pripeljal dne 6. t. m. ob pol 4 ure popoldne z avtomobiloma v družbi deželnega glavarja dr. Susteršiča tudi v Žirovnico, da si na hribu nad vasjo Žirovnico ogleda rove ki jih kopljejo za bodočo deželno elektrarno. Z ministrom so se pripeljali poleg drugih: radovljjski okrajni glavar Fr. Zupnek, dež. šolski nadzornik dr. Anton Primožič in deželni poslanec župnik Piber. Občani so zvedeli za ta dohod samo 24 ur preje, a so se podvivali na vso moč, da sprejmo odličnega gosta kar naj-dostojneje. Hiše, mimo katerih se je peljal minister, so bile v državnih in deželnih zastavah. Pri žirovniški cerkvi, kjer so gostje izstopili, je pričakoval pred priprostim a okusnim slavlolokom ekscelenco: ves občinski odbor z županom na čelu, s šolskim vodjo šolska mladež pod veliko državno zastavo ter z obilico deželnih in čeških zastavic, požarna dramba v uniformi, domači župnik, domačin kanonik dr. Svetina in obilno pripro-

stega ljudstva. Med grmenjem topičev so pozdravili ekscelenco ministra najprej inženjerji podjetja in v imenu domače občine župan Ivan Finžgar, štiri belo oblečene šolarice pa so vročile njeni ekscelenci ministromu soprog in ž njo došli gospodičinam lepe šopke iz svežih planink. Ko si je minister ogledal načrte bodoče elektrarne, ki so mu bili tu predloženi, odpeljala se je družba na pripravljenih vozovih med mahanjem v zastavicami od strani šolske mladine in navdušenim klicanjem „živio“ skozi vas Moste k rovam nad vasjo Žirovnico. Na teh rovih so goste že od daleč pozdravljale dve velikanski (10 m dolgi) zastavi. Ob 5 uri popoldne je bila v znani gostilni „pri Kuntu“ na Selu južina, h kateri so bili vabljeni od občanov: župan, podžupan, domači župnik in rojak kanonik dr. Ivan Svetina. Minister in njegova gospa soproga sta vsem pozdravom odgovarjala zelo ljubezljivo. Okrog 8 ure zvečer odpeljala sta se z avtomobilom zopet nazaj na Bled.

Knjigovodski tečaj v Žirih, ki ga priredi „Zavod za pospeševanje obrti na Kranjskem“, se bo začel v ponedeljek, dne 12. avgusta, točno ob 8. dopoldne. Vse posameznosti glede razdelitve učnih ur in dr. se bo določilo sporazumno z udeleženci ob priliki prvega sestanka. Do takrat pa naj se obrača za vse informacije na načelnika čevljarske zadruge gosp. I. Zajca, Dobračevo, p. Žiri, ki bo radovolje dajal pojasnila.

Krapinske toplice. V soboto, 27. julija se je vršil izborni uspehi muzikalični zabavni večer s sodelovanjem sledečih dam in gospodov: ge. Wilhelmine Badl-Gerlach, ge. dr. Mici Tschell, gđ. Miry Gerstl, gđ. Vilme pl. Thierry, gosp. August Kretschner, ki je aranžiral večer, dr. C. Lobenstein in vojaška godba. Posebno so ugajale mnogobrojnemu zdraviliškemu občinstvu krasni pevski s nastopi spremljevanjem orkestra in klavirja, krasni dvopevi, umetniška predavanja na klavirju in vijolini. Pozneje se je razvil tudi živahen ples, katerega je posetilo posebno mnogo častnikov.

Rojak se je ponesrečil v Ameriki. Dne 18. julija je ubilo v rovu št. 2 v Blocton, Ala., blizu 60 let starega Friderika Povšeta. Pokojnik je bil vedno trdnega zdravja: usodni dan se je podal zdrav in vesel na delo, a nad njim se je utrgala velika plast premoga ter ga pokopala. Bil je takoj mrtev. — Pokojni Povše je bil povsod priljubljen in spoštovan kot zaveden Slovenec. V Piper, Ala., zapuščila brata.

Razburljiva noč. Kljub temu, da je bil včerajšnji dan hladen in deževen, se je ponoči jelo še bolj oblačiti, bliskati, grmeti in treskati, da je bilo groza. Lil je dež in vihar je tulil kakor na morju. Voda je lila po ulicah in marsikje so stala cela morja, ker niso bili požiralniki svojemu poklicu kos. Mogočni Hefajst je tako gospodaril s svojo velikansko roko in silovito močjo, da so se ubogi zemljani opravičeno tresli pred njegovo jezo. Pokalo je in svetilo se je tako, kakor še nikdar letos in le malo jih je bilo, kateri so noč mirno prespali. K sreči pa „nebeška luč“ ni tukaj napravila hušega, kakor, da je semter-tja pokvarila električno in telefonsko omrežje.

Popadljiv pes. Ko se je predvčerajšnjim po Dunajski cesti peljal neki kolezar, ga je naskočil pred hišo št. 19 ležeči pes ter zgrabil za desno nogo, a ga k sreči ni poškodoval. — Lastnik psa je znan.

Sumljiva najdba. Včeraj je bilo Pred Prulami ob Ljubljani najdene več ženske obleke in neko pismo, ki vzbuja sum, da se je mogoče izvršil kak samomor. Pismo je pisano na neko mater brez naslova. Žepni robc je imel črki K. P.

Na Tržaški cesti je včeraj padla delavcu Jakobu Peklaju kobila in takoj poginila. Kobila je bila last kupčevalca s konji Frana Steblija iz Glinc in je prišel ponjo konjač.

Nesreča. Včeraj je mlatilni stroj na Bledu zgrabil posestnikovega sina Jerneja Sodarja za desno roko in mu jo tako poškodoval, da so ga morali prepeljati v deželno bolnišnico.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 30 Bolgarov in Makedoncev, iz Nemčije je pa prišlo 40 Hrvatov.

Izgubljeno in najdeno. Ivan Hebcin je izgubil s koleasa kilometrski števec. — V vozu izvoška Frana Cajhna je neka stranka pozabila črno ročno torbico, v kateri je bila denarnica s srednjo vsoto denarja in nekaj drugih predmetov. Lastnik jo dobi pri magistratu.

Izgubila je v okolici šentpeterske cerkve neka stara ženica bankovec za 10 K. Najditelj naj ga odda na policiji.

Izgubil se je prav majhen mlad črn psiček: ima prednje tačke malo bele in bela prsa. Ako ga je kdo dobil, je naprosen, da ga odda lastniku gostilne št. 6 na Dunajski cesti proti nagradi.

Promenaški koncert „Slovenske Filharmonije“ se vrši ob ugodnem vremenu jutri od pol 7. do pol 8. zvečer v Zvezdi. — Spored: 1. Lehár: „Ballsirenen“, valček. 2. Wagner: „Slike iz Parsifala“. 3. Schubert: „Moment musicale“. 4. Puccini: „Madame Butterfly“ - fragmente. 5. Mašek: a) „Bleško jezero“; b) Hajdrih: „Mladini“, pesmi. 6. Bizet: „Carmen“ - fragmente.

Dunajski damski elitni orkester svira danes in vsak dan zvečer v kavarni „Central“.

Narodna obramba.

Št. Vid pri Lukovici. Veselica Ciril Metodove podružnice v nedeljo 4. avgusta je izpadla v vsakem oziru najslabše. Občinstva je bil poln vrt g. Rusa. Glavni odbor je zastopal g. župnik Berce, ki je navzočemu občinstvu spodbudno govoril. Nad vse pa moramo pohvaliti naše požrtvovalne gospe in gospodične, ki so obilo poskrbele za razne telesne dobrote. Občinstvu je bil na razpolago muzej in plesišče. Pred očmi strmečega ljudstva je odplul velik zrakoplov v zrak. Godba je igrala poskočne komade, po katerih zvokih se je sukala vesela mladina. Med odmori so peli peči društva „Zarja“ in ljubljanski pevci. Družba sv. Cirila in Metoda bođe pa gotovo imela najlepši dar, ker znaša čisti dohodek nad 600 K.

Društvena naznanila.

Veselični odsek „Sokola II.“ prosi vse cenj. dame in gospodične, ki bodo sodelovale dne 11. avgusta na veselici v „Hribarjevem gaju“, da se udeležijo v petek, dne 9. t. m. damskega sestanka pri „Leonu“ v salonu Sv. Florijana ulica.

Gasilno društvo v Sodražici priredi 15. t. m. veliko vrtno veselico pri društvenem tajniku g. Karolu Štrbenku v Sodražici. Na sporedu je tombola z bogatimi dobitki. Glavni dobitek je vreden čez sto kron in šaljiva pošta. Iz prijaznosti bo sodeloval domači klub tamburašev. V služaju slabega vremena bo veselica v notranjih prostorih. Prijatelji gasilstva in še posebej sosedna društva se vabijo na veselico. Zabave bo dovolj.

Književnost.

—Vodnik po Pragi. Spisal Jan Emler. Tiskano in založeno od tvrčke dr. Eduard Grégr in sin v Pragi. 108 strani kvart načrt Prage in predmest. Cena 2 K 20 v. Vodnik je bil spisan v češkem jeziku, slovenski prevod je oskrbela založna tvrčka. Delce krasé izvrstno pogojene ilustracije. Prvi del vodnika z naslovom „Praske zanimivosti“ je spisal konservator Jan Emler, dobri poznavalec Stare Prage in njenih krasot, na katere v treh obhodih po mestu opozarja. Vidi se, da avtor k potniku po praških zgodovinskih tleh govori z ljubeznijo do starih umetniških spomenikov ter pri tem kaže temeljito znanost veščaka, ki svojo snov do najmanjših detajlov obvlada. Drugi del obsega tako imenovani praktični del, ki podaja pregled, žel. postaj, elektr. železnic, itd., hotelov itd., muzejev itd., gledališč itd., ter drugih zanimivosti. Kar se tiče prevoda, se mora reči, da je prevajalec zelo hiter; kajti drugače se ne morejo razlagati razne hibe, ki bi gotovo pri pazljivem prevajanju bile nemogoče. Isto velja o tiskovnih napakah. Vodnika po Pragi vsakomur kar najtopleje priporočamo, kdor hoče videti najkrasnejše dele češke metropole in si obenem obuditi spomine na slavno preteklost stolpne Prage, kulturnega središča češkega naroda.

Razne stvari.

* Velike carinske poneverbe. Iz Bukarešta poročajo: Prokurist neke tukajšnje tvrčke je v zvezi s carinskimi uradniki izvršil več sleparij pri zacinjanju v znesku 300.000 frankov. Policija je vse sleparje prijel.

* Dijak napadel profesorja. Iz Belgrada poročajo: Dijak 6. gimnazijskega razreda, Pribičević, ki je že ponavljal ta razred in je dobil letos zopet slabo izprijčevalo, je trikrat ustrelil na profesorja Diakonoviča ter ga težko ranil. Dijak je brez sledu izginil.

* Velika avtomobilska nesreča. Iz Petrograda poročajo: Pri Rjancu se je v občestni jarek prevrnil avtomobil, v katerem so se vozili knez Obolensky, knez Gagarin in guvernerjev tajnik. Oba kneza sta bila težko ranjena, tajnik je bil pa na mestu mrtev.

* Železniška nesreča na Sedmograškem. Iz Hermannstadta poročajo: Brzovlak je na progi proti Klausenburgu zadel ob osební vlak. Zadržna dva vagona in salonski voz brzovlaka so bili pokvarjeni. V salon-

skem vozu je bil korni komandant pl. Kövess, ki je bil lahko ranjen. Tudi dve dami sta bili ranjeni.

* Krvav boj med kaznjenci. Iz Prage poročajo: V pankraški kaznilnici je prišlo med kaznjencema Rosenkranzom in Sturko do spopada. Oba sta potegnila nože ter se začela suvati. Rosenkranz je sunil Sturko z nožem v prsa. Umirajočega so ga prenesli v inkvizicijsko bolnišnico.

* Velik požar na Ogrskem. V Marmaros - Szigethu so zapazili včeraj velik požar v bližnji vasi Zlatina. Pogorela je cela vas, obstoječa iz 65 hiš in 96 gospodarskih poslopj. Pogorelo je vse. Zgoreli so tudi trije otroci, več oseb pa je deloma smrtno, veliko pa težko opečenih. Kako je nastal ogenj, še ni znano.

* Zrakoplovna zveza med češkimi kopališči. Iz Marijnih varov poročajo: Pri zadnji seji zastopnikov severnočeških kopališč so sklenili, ustanoviti prvo avstrijsko društvo za zrakoplovni promet. Zgraditi hočejo zrakoplov Mannsbarthovega zistema za deset pasažirjev in štiri pilote. Zrakoplov bo vozil iz Karlovih Varov v druga češka kopališča.

* Propeler ubil mehanika. Iz Berolina poročajo: Na zrakoplovnem letališču v Johannstalu se je neki mehanik igral s propelerjem nekega monoplana. Kar naenkrat se je motor sprožil in propeler je tako udaril mehanika, da so mu čreva izstopila in trebuha. Na potu v bolnišnico je mehanik umrl.

* Velik požar. Iz Pariza poročajo: V tovarni za lokomotive in železniške vozove v Corbeille je izbruhnil velik požar, ki je upepelil vso tovarno. Sto gotovih železniških vozov za francoske železnice in 60 vozov za maročanske železnice je zgorelo. Škoda znaša dvainpol milijona frankov.

* Košček stekla izdal morilca. V gozdu pri Braili so našli grozno razmesarjeno truplo nekega 16letnega kmečkega dekleta. Umora je bil osumljen slaboznani mizarski pomočnik Rado, ki pa je zločin odločno tajil. Na obleki umorjene žrtve pa so našli majhen košček stekla, ki se je natančno vjemal z ubito šipo pomočnikove ure, ki se je očitno strla pri boju z žrtvijo. Ko se je to konstatiralo, je Rado priznal, da je dekle zlorabil in umoril.

* Velika tatvina v vlaku. Iz Črnovic poročajo: Deželni poslanec in veleposestnik Jožef Blumh se je predvčerajšnjim peljal z ekspresnim vlakom iz Črnovic v Lvov. Neposredno za postajo Kolomeo so sedli v restavracijska voza k bližnji mizi trije neznanci, ki so Blumha neprenehoma opazovali. Ko je Blumh šel iz restavracijskega voza, so se mu oni trije neznanci približali. Ko se je vrnil v svoj vagon, je zapazil, da mu manjka denarnica, v kateri je imel za 42.500 kron gotovega denarja in za 36.000 kron menic. Osumljenci so med tem izstopili v postaji Stanislav.

* Neprijetne ure na krovu vojne ladje. Pri Usedomu vkrcano oklopnico „Oldenburg“ so si v poslednjih dneh ondotni letoviščarji večkrat ogledali. Tudi predvčerajšnjim je bilo kakih 400 letoviščarjev iz Swinemünde na krovu ladje. Kar naenkrat je morala ladja zaradi bližajočega se viharja odpluti na odprto morje. Gostje seveda niso mogli z ladje. Častniki in moštvo so odstopili damam svoje kabine. Ko je najhujše razsajal vihar, je igrala godba ter na ta način nekoliko pomirila razburjene radovedneže. Ko se je drugo jutro vihar polegel, so letoviščarji lahko zapustili ladjo.

* Bančni uradnik ubil in oropal svojega tovariša. V kopališču Nauheim so pred kratkim našli v nekem bližnjem gozdu truplo nekega mladega moža, ki je bil ustreljen v levo stran prs. Okrožni zdravnik je pustil moža pokopati. Čez par dni se je izvedelo, da je bil pokopani bančni uradnik, ki je nesel v družbi z nekim drugim uradnikom 70.000 mark v Strassburg. V kopališču Nauheim sta oba izstopila, da si nekoliko ogledata mesto. Od tedaj je pa eden izmed obeh uradnikov izginil ter vzel s seboj omenjenih 70.000 mark.

* Zverinska mati. Iz Krakova poročajo: V Rakovcih so dobili v kleti posestnikove vdove Satora truplo njene najstarejše hčere. Mati, ki je znana kot velika pijanka, je prisilila svojo hčer od tega, da je začela z nekim voznikom ljubavno razmerje. Ko je hči porodila otroka, je zverinska mati nahujskala svoje ostale otroke, da so začeli deklico pretepatvati. Več mesecev so jo imeli zaprt v podstrešju. 26. februarja jo je njen brat ubil. Zločinu so prišli vsled tega na sled, ker je Satora sama označila svojega sina kot morilca.

* Samomorilca v mrtvaških srajcah. Veliko senzacijo je vzbudil v nedeljo v Bakovu samomor dveh možkih, ki sta se ustrelila pred mestom. Oba sta si prej oblekla črne dolge mrtvaške srajce s čipkastimi

ovratniki. Mlajši je bil mrtev, drugi je še živel in so ga prenesli v bolnišnico v Mladi Boleslavi. Oba samomorilca sta bila par dni od doma v Pragi. Zadnjo noč sta prebila v veseli družbi. Ob dveh zjutraj so ju godci spremili iz mesta, ki so jima igrali njihovo priljubljeno pesem: »U potučku zarmoučený sedim« (pri potočku sedim žalosten). Do zjutraj sta hodila okoli reke Izer, na kar sta se skopala ter se usmrtila. V testamentu sta izrazila željo, naj ju skupaj pokopljejo. Pogreb naj se vrši ob sedmih zvečer brez duhovnika. In godci naj jima še enkrat zaigrajo njih priljubljeno pesem. Očeta enega izmed samomorilcev je zadel kap.

* Kralj klobasarjev. V Londonu je pred dnevi umrl kralj klobasic, Viliam Haris, ki je bil eden najbolj znanih oseb v Londonu. Svojo karijero je pričel kot navaden mesarski vajenec. Po 20. letih dela v mesarski in klobasičarski obrti je imel že prihranjenih par milijonov frankov. Ko je konstatiral, da se od 20.000 parov klobasic, ki jih London dnevno porabi, proda preko 5000 iz njegovih delavnic, se je proklamiral sam za »kralja klobasic«. Od tega časa se je vsaki dan šetal v fraku in velikimi briljantnimi prstani po londonskih ulicah in gledal z neke višine na svet, ki je njegove klobasice, oziroma klobasice iz njegovih delavnic. Vse svoje sinove je krstil na ime Viliam ter jih je nazival Viliam I., Viliam II., Viliam III. Njegovi nasledniki so sedaj trije njegovi sinovi. Toda slavo »kralja klobasic« je razširilo zlasti londonsko časopisje. Viliam Haris je rad videl, da se je o njem pisalo in je plačeval številnim časnikarjem znatne vsote, da so si od časa do časa izmišljali anekdote iz življenja »kralja klobasic« ter jih lansirali po angleških listih. Tako je delal za svoje izdelke izborno reklamo.

* Samomor prekajevalca mesa Farendla v Gradcu. Kakor smo že včeraj poročali, se je v zaporu obesil prekajevalec mesa Farendla v Gradcu, ki so ga aretirali, ker je delal razne klobase iz pokvarjenega mesa. Obesil se je ob postelji in je klečal na tleh. Pri njem so našli razna pisma iz Štajerskega, Koroškega, Tirolskega, Istre, Goriškega in Trsta. V teh pismih se odjemalci pritožujejo, češ, da so dobili črvice klobase in smrdljive gnjati. Tem pritožbam je Farendla na ta način ugodil, da je pri zaračunjenem znesku precej popustil in dotičnim odjemalcem naročil, naj pokvarjeno meso prodajo za nižje cene. Državno pravdnitvo je izdalo notico, v kateri poziva, naj se oglase vse one osebe, ki so obolele vsled zavžitja Farendlovih izdelkov. Nato se je oglašilo pri preiskovalnem sodniku mnogo oseb ter izpovedalo zelo obremenilno za Farendla. Posebno obremenilno je izpovedala neka hišnica, ki je kupila pri Farendlu tri pare hrenovk ter jih pojedla za kosilo. Takoj nato je začela bljuvati in je dobila take bolečine v želodcu in črevesih, da se je onesvestila. Od tega časa trpi na težki črevesni bolezni. Farendla je napravil tudi z intendanco tretjega kora pogodbo za dobavo večje množine mesa za prihodnje korne manevre. Ta pogodba je bila seveda zdaj razveljavljena. — V deželni norišnici so se od meseca julija 1911. prigodili slučaji tifusa in paratifusa. Govore, da so ta obolenja v zvezi z afero Farendlovo, vendar pa to zdravniško še ni dokazano. Ta slučaj pač jasno kaže, kako natančno mora biti nadzorstvo sanitarnih oblasti pri raznih izdelovalcih klobas, salam itd.

* Repatice, luna in naše ljudstvo. Kakor so vsi narodi, tako je tudi naše ljudstvo zelo lahkoverno. Poleg raznih praznih ver in vraž se je vkoreninil v našem ljudstvu posebno strah pred nenavadnimi naravnimi prikaznimi na nebu, pri čemer pridejo v prvi vrsti v poštev zvezde repatice. Že nekdanj kot danes se razširi vedno o priliki pojava kake repatice ne samo med navadnim ljudstvom, temveč tudi med srednjimi in celo med izobraženimi sloji govoriča in trditve, da pomeni repatica izredne dogodke, ki se bodo v kratkem dogodili. Pred prihodom Halleyeve repatice so prerokovali, da pomeni njen prihod, ki utegne biti katastrofalen za zemljo velikansko vročino, grozne viharje, povodnji, potrese in vse najhujše nesreče. Znano je, da je šla 19. majnika 1909 zemlja skozi rep Halleyeve repatice. In kaj je bilo? Nič. Leta 1858 se je pokazala v jeseni izredno krasna Donatijeva repatica. Bila je to veličastna prikazen na večernem nebu, njen velikanski rep je bil podoben velikemu ognjenemu meču. Ljudje so trdili, nahujskali posebno od duhovščine, ki v prvi vrsti včasih nedopustno izrablja podobne slučaje v svoje sebične namene, da bo še tisto leto nastala krvava splošna vojna. In kaj je bilo? Zopet nič. Pač je izbruhnila drugo leto vojna v Lombardiji, revolucija na Portugalskem in nekaj brezpomembnih ustaj, toda kdo bo pripiso-

val to krivdo repatici, ki se je na svoji določeni tisočletni poti slučajno eno leto prej približala do vidika naša zemlji. Kdo izmed resnih ljudi pa bo verjel danes, da vplivajo repatice na družabne in politične razmere ljudi na naši zemlji. Toda še več. Koliko ljudi, in celo izobraženih trdi se danes, da vpliva luna na vreme. Po dolgi suši ali daljšem deževju se ljudje večinoma tolažijo s tem, da se boče vreme obrnilo, ko se izpremeni luna. No slučajno se ravno par dni po lunini izpremembi vreme preobrne, kar praznovorce le potrdi v njihovi veri, dasi je to popolnoma napačno, ker so vremenske postaje po natančnih preiskavanjih dognale, da nima luna nobenega vpliva na naše vremenske spremembe. Znano je, da se more vreme kolikor toliko zamisljivo napovedati samo za en dan, toda že zato je treba imeti na razpolago vse do sedaj znane tozadevne znanstvene pripomočke pred vsem pa vremenska poročila iz opazovalnic iz cele Evrope. Nikakor pa ne zadostujejo zato lunine izpremembe, na katere se opira tudi znani vremenski prerok Falb, ki prerokuje vreme kar za več let naprej. Kljub temu pa še dobi še veliko ljudi, ki verjamejo njemu kakor tudi stoletnim pratikam.

* Poročilo Cunard Linie: Parnik »Pannonia« je dospel v petek, 3. t. m. ob 4. popoldne v New York.

Proces proti atentatorju Jukiću in tovarišem.

(Telefonično poročilo.)

Zagreb, 8. avgusta. Danes je jel govoriti državni pravdnik dr. Marković.

V svojem govoru je v bombastičnih besedah slikal »pokvarjenost« in »moralno propalost« obtoženih dijakov ter emfatično zatrjeval, da se bo zgodovina s sramom spominjala hudodelcev, ki so dvignili svoje hudodelske roke na vzvišenega reprezentanta banske časti.

Zagovorniki: »Oho! oho! Saj nimamo bana, saj imamo samo komisarija!« (Veselost med občinstvom.)

Nato je državni pravdnik prečital od »a« do »z« še enkrat obtožnico, kar je dalo povod, da so branitelji opetovano pripominjali, da so obtožnico že vendar enkrat slišali in da jo imajo tudi tiskano v rokah.

Med izvajanjem državnega pravdnika se je onesvestil obtoženec Dragutin Bubić in senat je odredil, da se ga pelje iz dvorane.

Zdravniki so izjavili, da so Bubića napadli srčni krči. Ker so zagovorniki izjavili, da se morajo za obrambo pripraviti, je predsednik Wendler zaključil razpravo popoldne.

Jutri bo govoril prvi zagovornik dr. Prebeg.

Telefonska in brzajavna poročila.

Naredba domobranskega ministarstva glede učiteljev.

Dunaj, 8. avgusta. Danes je izšla naredba domobranskega ministarstva, v kateri se navajajo one dežele, v katerih smejo še sedem let učitelji služiti v nadomestni rezervi. — Kakor smo že svoječasno poročali, se med temi deželami nahajajo tudi Kranjska, Goriška, Istra in Dalmacija.

Spričevala strokovne šole v Gorici.

Dunaj, 8. avgusta. Državni zakonik priobčuje odredbo trgovinskega ministarstva, da imajo spričevala strokovne šole za krojače v »Šolskem domu« v Gorici isto veljavo kakor rokodelska učna spričevala.

Imenovanje za učiteljske v Kopru.

Dunaj, 8. avgusta. Profesorski kandidat v Inomostu Henrik Larcher je imenovan za provizoričnega glavnega učitelja na učiteljsku v Kopru.

Radi protiavrstijske demonstracije.

Pulj, 8. avgusta. Tu so aretirali tri vojake vojne mornarice Marcela Bosso, Jakoba Iliča in Alberta Catolinicha, ker so pri koncertu na javnem trgu klical: »Doli Avstrija! Zivela Italija!« V ulici Kandler je bil odstranjen cesarski orel, ki je bil razobešen nad neko prodajalno. Policija je zasledila storilce v osebi bratov Ivana in Dominika Fabretta, Manzina, Stafetta in Savorgnana. Aretiranci so 17 do 20letni mladeniči. Mestni uradnik Privilegio, ki je aretiran radi nerednosti v občinski upravi, je poveril, kakor se je zdaj dognalo, tudi 4000 K prispevkov, ki jih je nabral za italijansko gimnazijo v Pulju.

Minister Bilinski pri cesarju.

Ischl, 8. avgusta. Danes opoldne je sprejel cesar v posebni avdijenci skupnega finančnega ministra viteza Bilinskega. Bilinski je poročal vladarju o položaju in o političnih razmerah v Bosni in Hercegovini.

Petrogradsko vseučilišče in nemški jezik.

Praga, 8. avgusta. Prisko občinsko zastopstvo je pred sokolskim zletom razposlalo uglednejšim inozemskim korporacijam razne informativne publikacije o zletu in o Pragi sami. Takšne publikacije je poslalo tudi vseučilišču v Petrogradu. — Petrogradska univerza se je sedaj za vse publikacije zahvalila, in sicer v nemškem jeziku. V čeških krogih je to izzvalo velikansko ogorčenje in nevoljo.

»Pravo lid« o Chocovi ekspediciji.

Praga, 8. avgusta. »Pravo lid«, glasilo čeških socialnih demokratov, priobčuje iz Ljubljane članek, v katerem poudarja, da se je ekspedicijska narodno - socialnega poslanca Chocca na Slovensko popolnoma ponesrečila in da je ostal brezuspešen ves njegov trud, osnovati med Slovenci narodno - socialno stranko.

Afera poslanca Kovacs.

Budimpešta, 8. avgusta. Kakor se zatrjuje, bo sodni senat v današnji svoji seji sklenil, zahtevati o duševnem stanju poslanca Kovacs fakultetno mnenje. Do tega časa pa ostane Kovacs v preiskovalnem zaporu.

Izprememba vladnega sistema v Bosni.

Sarajevo, 8. avgusta. Z ozirom na vest ogrskega lista »Alkotmany«, da se namerava upravo Bosne in Hercegovine reformirati in imenovati bosanskega bana, piše »Srbska Riječ«, da je ta vest docela neosnovana in da je samo posledica razgrete domišljije vročih dni. List izjavlja, da se Srbi zavzemajo edino za avtonomijo Bosne in Hercegovine in da so nasproti vsaki drugi preureditvi državnopravnega ustroja teh dežel.

Boji na črnogorsko - turški meji.

Cetinje, 8. avgusta. V Črnogorskih vladnih krogih izjavljajo, da ne bodo boji na turški meji prenehali, dokler Turčija ne podpiše protokola iz lanskega leta, v katerem se priznava, da pripada ozemlje Eresnica Črni gori.

Carigrad, 8. avgusta. Med Malisori in vojaštvom se je vnel severno od Skadra krvav boj, ki še vedno traja. Turška vlada dolži Črno goro, da ščuva Malisore proti Turčiji.

Revolucija v Albaniji.

Skopje, 8. avgusta. Isa beg Boljetinac je poslal v Mitrovico Ibrahim Deva in Nika Gjirjica z nalogo, da sporočita prebivalstvu, da mora za vzdrževanje in preživljanje vstajke vojske dnevno prispevati 10 turških lir ali 240 K. Mitrovčani so izrazili svojo pripravljenost, da plačajo ta novi davek. Prvo vojno kontribucijo je prišel v Mitrovico pobrati Boljetinac najstarejši sin Alija. Slični davek je predpisal Mehmed Jerala v Tetovem.

Skopje, 8. avgusta. Albanci so odvzeli Srbom v tetovskih vaseh v bližini Kačanika vse puške in drugo orožje, katerega so preje dobili od vlade, da se branijo pred roparji in hudodelci.

Solun, 8. avgusta. Med Arnavti se je pojavil razdor. Pleme Ljumanov se je izreklo proti temu, da bi Arnavti zasedli Skopje. Ker je večina odločila proti njim, so se Ljuman iz Ferisovića vrnili nazaj v Prizren.

Skopje, 8. avgusta. Albanskim vstajškim četam, ki se bližajo Skoplju, stoji na čelu Bajram Dzur, Deras in Hasan bej.

Skopje, 8. avgusta. Prvi albanski vstajši so se pojavili tu v ponedeljek. Prišli so semkaj z železnice. Potem so se množili, kakor da bi rasli iz tal. V torek so že vse ulice mrgolele belih albanskih kopic, včeraj jutraj pa se je albanska vojska počasi jela približevati Skoplju. Arnavti prihajajo iz smeri Skopske Črne gore.

Skuplje, 8. avgusta. Albanski barjaktarji so imeli v Pristini v hiši Džemal beja shod, na katerem so izvolili svoje pooblaščenca, ki se imajo pogajati z vlado. Ti pooblaščenca so: Mehmed paša, bivši poslanec Hasan bej, Isa beg Boljetinac, Halim bej, Said Hodža, polkovnik Riza bej, Džemal bej, Bajnam Dzur, Kerim bej, Jahija bej in Memudh bej.

Skopje, 8. avgusta. Tu so prijeli Bolgara Taka Begvova, češ, da je na sumu, da je izvršil bombni atentat v Kočanih.

Carigrad, 8. avgusta. Vlada je imenovala predsednika albanske komisije, Ibrahim pašo za valijo Kosovskega vilajeta.

Solun, 8. avgusta. Albanski voditelji so prekinili pogajanja s takozvano albansko komisijo in s svojimi četami sedaj na potu proti Skoplju. Vojaški poveljniki v Skoplju je sklenil, da ne bo z vojaštvom ovrval albanskih operacij.

Rim, 8. avgusta. Tukajšnji albanski odbor je dobil iz Vranje, srbskega obmejnega mesta ob srbsko-turški meji, to - je drzajavko: Na-

rodna albanska armada je zmagnonosno prikorakala do Skoplja, kjer se ima vršiti velik kongres za avtonomijo Albanije.

Dogodki v Turčiji.

Carigrad, 8. avgusta. Položaj v mestu je skrajno napet. Prebivalstvo je silno ogorčeno, ker se obsedno stanje izvaja z vso strogostjo. Ponoči ne sme nihče na ulico. Celo časnikarjem je strogo zabranjeno, da bi se pojavili na ulici ob polnoči.

Carigrad, 8. avgusta. Vlada je proglasila nad Solunom obsedno stanje, ker je dobila obvestilo, da nameravajo tamkaj Mladoturki, na čelu jim bivša ministra Talaat - bej in Djavid - bej, sestaviti protiparlament in protivlodo, na katere čelu naj Assim - beja takoj aretirajo, čim dala na podrejene oblasti povelje, naj Assim - bea takoj aretirajo, čim ga izlede.

Frankobrod, 8. avgusta. Iz Carigrada brzojavljajo »Frankf. Zeitung«: Mladoturški komite je sestavil akcijski program, ki bi povzročil najširše posledice, če ga izvedejo. Voditelji mladoturške stranke so odločeni izvesti sledeče:

1. Mi hočemo zbrati vladi sovražne člane razpuščenega parlamenta kot protiparlament v Solunu.

2. Mi hočemo ustanoviti posebni komite. Komite ostane pri propoziji, da ministristvo Ahmed Mukhtar-paša potem, ko je dobilo v zbornici nezaupnico, parlamentarično in konstitucionalno ne obstoji več.

Novi mladoturški protikabinet naj bi bil sledeče sestavljen: Assim-bej, ki je bil pod Said-pašo notranji minister, veliki vezir; Talaat-bej, notranji minister; Ismail Hafid Babanyade, tedanji voditelj »Tasima«, zunanji minister; Djavid-bej, finanče; Holadja-bej, poštni minister in Rasni, javna dela. Komite namerava v Solunu izdati proklamacijo na narod.

Carigrad, 8. avgusta. Ministri izjavljajo, da so vesti o turško - italijanskih mirovniških pogajanjih predčasne, ker ministri dosedaj še niso prišli v položaj, da bi razpravljali o vprašanju miru med Italijo in Turčijo.

Solun, 8. avgusta. V Kopriliju sta eksplodirali na trgu dve bombi. V Strumnici je prišlo do krvavega boja med grškimi in bolgarskimi četniki. V vsi Makedoniji je pričel delovati bolgarsko - makedonski revolucionarni komite.

Sofija, 8. avgusta. Listi v ostrih izrazih obsojajo dogodke v Kočanih in pozivajo vlado, naj nemudoma vroči Turčiji ultimatum radi grozovitosti, ki jih počenja vojaštvo nad bolgarsko - makedonskim prebivalstvom.

Carigrad, 8. avgusta. Vlada je proglasila obsedno stanje tudi nad Smirno in Jedrenjem.

Sofija, 8. avgusta. Ministrski svet je imel dolgotrajno sejo, na kateri se je izključno razpravljalo o položaju na Balkanu vobče in v Makedoniji posebej. Po mestu se širijo vesti, da je ministrski svet sklenil poslati Turčiji radi dogodkov v Makedoniji ultimatum.

Turško - črnogorski konflikt.

Carigrad, 8. avgusta. Črnogorski poslanik Plamenac je snoči izjavil turški vladi, da je Črna gora dala svojim četam povelje, da naj zapuste Mojkovško polje. Turški vojni minister je nato obljubil, da bo turška vlada odpoklicala vojaštvo od črnogorske meje in odredila strogo preiskavo proti tistim, ki so zakrivali zadnje krvave konflikte. Obenem je izjavil, da se je turški poslanik na Cetinju s svojim ultimatom prenegljal in da bo zaradi tega odpoklican.

Cetinje, 8. avgusta. Boji na turško - črnogorski meji se še vedno nadaljujejo. Vsak trenotek pride do krvavega spopada med turškimi in črnogorskimi četami. Borb se udeležujejo tudi Malisori, in sicer na črnogorski strani.

Kralj Peter ne obišče avstrijskega dvora.

Bukarešta, 8. avgusta. List »Universal« javlja, da so se pogajanja radi poseta srbskega kralja Petra na Dunaju ali v Pešti definitivno razbila.

Nemci kot turški voluni.

Berolin, 8. avgusta. Iz Turina brzojavljajo: Pri Venti Miglii so prijeli 4 Nemce, ki so prišli iz Francije in so na sumu, da so turški voluni. Aretovanci pravijo, da so dezertirji.

Ruski ministrski predsednik na zapadu.

Petrograd, 8. avgusta. Kakor je znano, obišče Pariz in London minister zunanjih del Sazonov. Kakor zatrjujejo v političnih krogih, se napoti v Pariz in London koncem septembra tudi ministrski predsednik Kokovcev.

Eksplozija dinamične patrona.

Pariz, 8. avgusta. Na strelišču v Rheimsu je eksplodirala nova dinamična patrona v trenutku, ko jo je

ritmojster razkazoval dragoncem. Petdeset dragoncev je bilo ranjenih, med temi 15 težko.

Neurje ob jezeru Como.

Como, 8. avgusta. Včeraj je razsajalo tukaj veliko neurje, ki je porušilo več vasi. Več oseb je utonilo. Železniški promet je ustavljen.

Odstop maroškega sultana.

Tanger, 8. avgusta. Sultan Mulej Hafid se je odpovedal svojemu dostojanstvu.

Evropska vzgoja japonskega prestolonaslednika.

Tokio, 8. avgusta. Japonski cesar Jošohito je sklenil dati svojega sina, prestolonaslednika, ki je sedaj enajst let star, vzgojiti v Evropi. Princ bo štiri leta obiskoval šole na Angleškem.

Roosevelt — kandidat za predsednika.

Chicago, 8. avgusta. Napredni konvent je z velikim navdušenjem proglasil Teodorja Roosevelta za predsedniškega kandidata pri bodoči volitvi.

Blejski zlet 15. avgusta.

Vsem bratom Sokolom in sestram Sokolcem naznanjamo, da bodo vozil dne 15. t. m. iz Ljubljane do Lesec posebni vlak po sledečem voznom redu:

Odhod iz Ljubljane juž. kolod. ob 6:18 zjutraj. Ljubljana drž. kol. > 6:22 > Vižmarje > 6:30 > Medvode > 6:39 > Škofja Loka > 6:54 > Kranj > 7:06 > Podnart > 7:23 > Radovljica > 7:39 >

Prihod v Lesce ob 7:45; odhod iz iste postaje ob 10:16 zvečer — prihod v Ljubljano ob 11:41 zvečer.

Vozne cene za tja in nazaj so sledeče:

	II. razr.	III. razr.
Ljubljana j. k.	3 K 30 v	2 K 10 v
Ljubljana d. k.	3 » 30 »	2 » 10 »
Vižmarje	3 » 30 »	2 » 10 »
Medvode	3 » 30 »	2 » 10 »
Škof. Loka	3 » 30 »	2 » 10 »
Kranj	2 » 60 »	1 » 60 »
Podnart-		
Kropa	1 » 40 »	1 » — »
Radovljica	— » 60 »	— » 40 »

Vozni listki za posebni vlak prodajali se bodo že dan pred zletom to je 14. t. m. pri postajnih blagajnah na kar opozarjamo osobito ljubljanske udeležnike.

Apelujemo na vas bratje Sokoli in sestre Sokolice, da se tega — za tekoče leto zaključnega zleta v čim največjem številu udeležite.

»Na zdar!«

Predsedstvo »Slovenske sokolske zveze«:

Dr. IVAN ORAZEN, starosta.
BOGUMIL KAJZELJ, tajnik.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 7. avgusta: Ivan Tomšič, mestni ubožec, 76 let, Japljeva ulica 2. — Anton Šeme, delavec, 65 let, Radečkova cesta 11.

Dne 8. avgusta: Dr. Mihael Gstettenhofer, c. kr. deželni vodni svetnik, 69 let, Franciščanska ulica 2.

V deželni bolnici:

Dne 2. avusta: Jakob Debevč, c. kr. orož. stražmojster v pokoju in odvetniški solicator, 55 let.

Mnenje gospoda dr. G. Stamatova Slivno.

Gospod J. Serravallo Trst.

Med poizkusi, izvršenimi z Vašim Serravallovim kina-vinom z železom, je nekaj slučajev, ki so vredni, da jih objavim. Zapisal sem Serravallovo kina-vino z železom gospe, ki je trpela na malokrvnosti, ki je tožila za glavobolom in breztečnostjo. Posledice so bile: probujenje teka, izginjenje bolečin v glavi in splošno zboljšanje. Drugi slučaj se tiče deklice sedmih let, šibke, rekonvalescentne po difteriji in malokrvne. Posledice so bile: splošno zboljšanje, probujenje teka, povrnitev rdečice na ustnicah, ki so bile poprej blede. Na splošno se dosežejo s Serravallovim kina-vinom z železom jako lepi uspehi in jaz sem z njim popolnoma zadovoljen.

Slivno, 12. oktobra 1908.

Dr. G. Stamatov.

Velike olajšave pri hudi vročini dajejo umlvanja telesa ako primešamo pristen Mackov Kaiser - boraks v rdečih skatljah. Kaiser - boraks loči po prahu in močno transpiracijo nastalo nesnago od kože, odpira luknjice v koži in omogoči z veliko dobrodnejnostjo zopet normalno delovanje kože. — Zdravniško priporočeno!

Negovanje las s Pixavonom
na znanstveni podlagi.
Dojansko najboljši način za jačenje lasišča in okrepitev las.
Steklenica stane K 2.50.
Zadostuje za več mesecov.

Borzna poročila.

Ljubljanska

»Kreditna banka v Ljubljani«.

Uradni kurzi dunajske borze 8. avgusta 1912

4% majevna renta	87—	87-20
4-2% srebrna renta	90-15	90-35
4% avstr. krona renta	87—	87-20
4% ogr.	87-05	87-25
4% kranjsko deželno posojilo	93-50	94-50
4% k. o. češke dež. banke	90-50	91-50

Srečke iz l. 1860 1/2	444—	456—
1864	614—	626—
tiske	284—	296—
zemljske I. izdaje	277-50	289-50
II.	256—	268—
ogrske hipotekne	244—	256—
dun. komunalne	479—	491—
avstr. kreditne	486—	498—
ljubljske	69-50	75-50
avstr. rdeč. križa	52—	58—
ogr.	244—	256—
bazilika	31—	35—
turške	242—	245—

Ljubljanske kreditne banke	445—	449—
Avstr. kreditnega zavoda	651-25	652-25
Dunajske bančne družbe	538-25	539-25
Južne železnice	100-55	101-55
Državne železnice	711-60	712-60
Alpine-Montan	1021-50	1022-50
Češke sladkorne družbe	358—	361—
Zivnostenske banke	280-75	281-75

Cekini	11-38	11-40
Marki	117-75	117-95
Franki	95-45	95-60
Lire	94-40	94-74
Rublj.	25-24	25-5—

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 8. avgusta 1912.

Pšenica za oktober 1912.	za 50 kg	11-47
Rž za oktober 1912	za 50 kg	9-36
Oves za oktober 1912	za 50 kg	9-58
Koruza za avgust 1912	za 50 kg	9-11
Koruza za maj 1913	za 50 kg	7-47

»Na zdar!«

Predsedstvo »Slovenske sokolske zveze«:

Dr. IVAN ORAZEN, starosta.
BOGUMIL KAJZELJ, tajnik.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 307-6 mm

avg.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
7	2. pop.	729-1	18-1	sl. sever	oblačno
8	9. zv.	727-5	16-2	sl. szah.	nevihta
8	7. zj.	729-1	13-0	sl. jug	oblačno

Srednja včerašnja temperatura 16-5, norm. 19-4° Padavina v 24 urah 33-3 mm. Proti jutru neurje.

Kurilca

Zahvala.

Za mnogobrojne izraze ljubeznivega sočutja ob smrti našega očeta, nadalje za krasne šopke ter za mnogobrojno spremstvo k večnemu počitku, izrekamo vsem najsrčnejšo zahvalo.

Ljubljana, 8. avgusta 1912.

Družina Klešnik.

Odvetniški kandidat

z dviletno prakso **išče službe.**

Gre tudi na deželo. 2801

Naslov pove upravištvo »Sl. Naroda«.

Sprejmeta se takoj 2 dobra krojaška pomočnika

Viljem Pfundner, Kranj.

Gospodična

vešča strojepisja, slovenske in nemške stenografije, z enoletno prakso **išče službe.** 2793

Ponudbe pod »eno leto« upravi »Sl. Naroda«.

Proda se takoj hiša

s staro trgovino

vse v lepem, dobrem stanju v velikem trgu na spodnjem Stajerskem. Prodajalca je cna najstarejših in v trgu in na zelo lepem prometnem kraju. Cena nizka ali pa se tudi odda v najem. — Vpraša se na upravištvo »Slovenskega Naroda« pod I. R. 2800

Išče se stanovanje

pri dobri rodbini, za dve odrasli deklici. Pogoji strogo nadzorstvo, točna hrana in zračno stanovanje če mogoče z glasovirjem. — Tozadevne ponudbe pod »St. 1000 stanovanje Zatična«.

Trgovski lokal

prostoren, z večjimi izložbenimi okni **išče ali takoj prevzame**

dunajska tvorniška firma za ustanovitev trgovine na drobno. — Najboljša lega za nadrobno prodajo: Glavni trg ali Stritarjeva ulica. — Pismene ponudbe z navedbo cene in event skico pod »Vorwärts 5000« na Dunaj, Postamt 88.

Sprejme se dobrega

trgovskega pomočnika

in

prodajalko

za mešano trgovino.

Valentin Repinc, Prem, Notranjsko

Kontoristinjo

2794 Slovenko,

sprejme proti takojšnjemu nastopu turška Vydrova tovarna hranil v Pragi VIII.

Prepisi izpričeval iz meščanske in trgovske šole je priložiti k ponudbi. Mesečna plača v začetku 90 kron.

Gostilna-kantina

ob cesti ležeča, pri delanju železnice pri predoru in velikem kamnolomu, :: kjer je zaposlenih nad 300 mož, ::

je proti naplachu na prodaj.

Ponudbe na upravištvo »Sl. Naroda« pod »G. G. gostilna-kantina«. 2799

Zobotohnik 2768

Herman Peters

odpotuje do 5. septembra.

2757

Delavnica

s hlevom, prostorom za spravljanje voz, stanovanjem itd.

se odda z novembrom na Turjaškem trgu 4.

Natančneje pri hišniku ali pa pri

Pongratzevem oskrbništvu, Franca Jožefa cesta št. 7, III. nadstr.

Zenitna ponudba 2732

Vdovec, 38 let star, s 4 že precej odraslimi dekleti, najmlajša 9 let, se želi v svrhu ženitve seznaniti s slovensko, gospodično ali vdovo brez otrok v starosti 25 do 32 let. Ima lepo posestvo in izvršuje dobickanosno obrt. Ponudbe z navedbo visokosti dote, ki se rabi v povzdigo obrti, in sliko naj se pošlje pod šifro »F. V. zenitev« na upravištvo »Slovenskega Naroda«.

Zenitna ponudba 2732

Zenitna ponudba 2732

Zenitna ponudba 2732

Pozor!!

!!Za sladokusce!!

Najfinejša namizna olja brez duha za družine, gostilne, jedilnice.

Naročbe se izvršujejo točno in skrbno zavite ter z obratno pošto po povzetju v posodah po 5 kg in naprej, vstevši omot, franko poštarina:

fino olje prima po K 1-80 — 2-— liter izredno fino " " 2-40 — 2-80 " izredno sublimo " " 3-— — 3-50 " Cisto oljično fino " " 2-20

Naročbe s točnim naslovom prosim poslati na skladišče olja

Reka, ulica Giuseppe Parini št. 9.

S spoštovanjem E. P. Marče.

Na debele in drobno

po nizkih cenah priporočam svojo bogate založeno 27

trgovino

z galanterijskim in vseh vrst kramarskim blagom in pleteninami.

354 Devocionalije

in vse vrste blago za bežija peta.

Tvorniška zaloga kranjskih glavnikov.

Anton Škof

Ernest Jovnikarjev naslednik

Dunajska cesta, v hiši gostilne št. 6.

Išče se stanovanje

za novembrov termin, 2792

obstoječe iz dveh sob s pritliklinami, za 2 osebi. — Ponudbe pod »November« upravištvo »Sl. Nar.«

Skladišče

zelo veliko, svetlo, suho, obokano, pripravno tudi za delavnico

se odda za november na Ambroževem trgu 3.

Natančneje se izve pri hišniku ali pa pri Pongratzevem oskrbništvu, Franca Jožefa cesta št. 7, III. nadstr.

Izredna prilika!

Trgovina z mešanim blagom s trafiko in gostilno,

vsako posebej v svoji hiši, se da takoj v zakup, ker lastnik stoji v privatno življenje. Staro mesto, že 17 let obstoječe, trgovanje z deželnimi produkti, pol kilometra od prihodnje železniške postaje. Nadatka 6000 K. Vprašanja na E. Röthel, Podzemelj pri Metliki na Dolenjskem. 2612

Prodajni razglas. 2795

Podpisani upravnik konkurznega sklada trgovca Avtona Rajmerja v Metliki naznanja, da se

proda iz proste roke zaloga manufakturnega in špecerijskega blaga

s prodajalniško opravo in druge premičnine, kakor seno, slama, zrnje, krompir, razna posoda, nekaj pohištva itd.

Proda se cela zaloga blaga s prodajalniško opravo in vse druge premičnine en bloc ali pa v posameznih skupinah.

Zaloga blaga s prodajalniško opravo brez drugih premičnin je sodno cenjena 6077 K 84 h.

Kupec cele zaloge blaga in prodajalniške opravre sme rabiti prodajalniške prostore en mesec od dne kupa v svrhu razprodaje.

Odklanja se jamstvo za kakovost blaga in točnost inventure.

Ponudbe je vložiti pri podpisnem upravniku

do 16. avgusta 1912

z 10% cenilne vrednosti kot varščino, ki zapade v prid konkurznemu skladu, ako bi kupec ne izpolnil pogojev.

Kupec mora pred prevzetjem kupljenih predmetov v petih dneh po obvestilu o sprejemu njegove ponudbe založiti kupnino pri podpisnem upravniku, ki ima na ogled inventurni zapisnik, razkaže na željo zalogo in daje potrebna pojasnila.

V kolikor se zaloge blaga, prodajalniške opravre in drugih premičnin ne proda v gornjem smislu iz proste roke, vršila se bode sodna izvršilna prodaja na drobno dne 19. avgusta 1912 in naslednje dni, na kar se opozarjajo zlasti tudi konkurzni upniki.

Metlika, dne 4. avgusta 1912.

Ivo Bekovnik,

c. kr. notar v Metliki kot upravnik konkurznega sklada.

Namizno grozdje

najfinejše vrste, za zdravilne namene in desert, sveže potrgano, zavoj s 5 kg K 350.

Čebelni med, zajamčeno naravnočist, najfinejša kakovost, pušica s 5 kg K 7-—, L. Altneu, Versecz 43, Ograko.

Stanovanje

z dvema sobama in pripadki ter vrtom se odda takoj ali za november.

Izve se na Zaloški cesti št. 158, pri železniškem prelazu nasproti gostilne Debeljak.

Išče se stanovanje

za novembrov termin 2749

za starejšo rodbino brez otrok z 2—3 sobami z okoli 50 m² površine in z vsemi pritliklinami. Stanovanja s kopalno sobo imajo prednost. Ponudbe pod »W. K.« upravi »Sl. Naroda«.

Trgovskega pomočnika

sprejme špecerijska trgovina

A. SARABON v Ljubljani. 2734

Zdravilišče Toplice Dolenjsko.

Železniška postaja Straža-Toplice. 1715

Topli vrelci 88° C, pitno in kopalno zdravljenje. Izrednega učinka pri protinu, revmatizmu, ischiasu, nevrologiji, kožnih in ženskih boleznih. Veliki kopalni bazeni, posebne kopele in mahovnatne kopele. Udobno urejene tušice, igralne in družabne sobe. — Zdravo podnebje. — Godovita okolica. — Dobra in ceno restavracija. —

Sezija od 1. maja do 1. oktobra.

Prospekti in pojasnila zastoj pri kopalniški upravi.

RAZGLAS. 2783

Ker se imajo v prostorih c. kr. meroizkušnega urada v Ljubljani, v Prulah h. št. 17 izvršiti nekatera adaptacijska dela, bo

od 16. t. m. naprej za dobo kakih 6 — 8 tednov imenovani urad posloval v I. nadstropju »Mestnega doma«.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 5. avgusta 1912.

Zupan: dr. Ivan Tavčar l. r.

Zaradi opustitve

raznih vrst perila in švicarskih vezenin posameznih prtov in spodnjih kril, se prodaja po zelo nizkih cenah.

Opreme za neveste

Platno, šifon in švicarske vezenine se kupijo zelo ugodno, dalje rjuhe, brisalke, prti, prtici, oprave za kavo, nogavice in žepni robci.

Glavna zaloga c. kr. priv. tovaren platna

in vseh platnenih izdelkov Norbert Langer & Söhne znano uajboljši izdelki, originalne tovarniške cene.

Opreme za novorojenčke.

Ljubljana, Selenburgova ulica 5.

Anton Šarc

Ljubljana, Selenburgova ulica 5.

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštnem povzetju

Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron. 273

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživlje in smrt z manjšajimi se 101 vplačili.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi. Rezervni fond K 60,750,000-00. — Kapitalno odličnost in kapitalizacija K 115,000,000-00.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo. Vse pojavnosti daje Cigar pisarne so v Generalno zastopstvo v Ljubljani inmetki bančni hiši v Gosposki ulici šte. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluja.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občnokoristne namene.

Telefon šte. 16.

Leta 1837. ustanovljena delniška družba

427

Telefon šte. 16.

KRANJSKA STAVBINSKA DRUŽBA V LJUBLJANI

Stavbno podjetništvo; pisarna za arhitekture in stavbotehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnelomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporoča se za stavbna dela vsake vrste.

Lepo stanovanje

solnčnato, obstoječe iz treh sob in pritliklin, 2760

se odda mirni stranki za novembrov termin ali že s 1. oktobrom. v Vrhovčevi ulici št. 9 v Ljubljani.

Lokal

na vogalu Kongresnega trga in Vegove ulice (sedaj uradniško konsumno društvo)

se odda v najem s 1. novembrom t. l.

Natančneje se izve 2059

v pisarni stavbenika g. Roberta Smielowskega, Rimska cesta 2.

Fotografske aparate

kakor tudi vse v to stroko spadajoče potrebščine ima v zalogi

fotomanufaktura in drogerija

„Adrija“

oblastveno koncesijonirana prodaja strupov 2798 v Ljubljani,

Selenburgova ulica št. 5.

Temnica na razpolago.

Zunanja naročila z obratno pošto Zahtevajte cenike!

V interesu vsih gospodinj!

Samc ti zabožki in zavoji, kateri nosijo kavni mlinček kot tvorniško znamko, vsebujejo nepreseženi, staroizkušeni „pravi Franck“ iz tovarne v Zagrebu.

Priporoča se tedaj: skrbna pozornost pri nakupu!

si im 131/2426

Prva največja eksportna tvrdka ur, zlatnine in srebrnine H. Suttner, Ljubljana.

Mestni trg št. 25, nasproti rotovža.

Nudim svojo veliko izbiro draguljev, zlatnine, srebrnine in vseh v stroko spadajočih predmetov.

Mestni trg št. 25, nasproti rotovža.

Cene brez konkurence. P. n. odjemalcem se priporoča za vsa zadevna :: naročila. ::

Vročeparna

lok mobilna

z visokim pritiskom

zgrajena od R. Wolfa v Devinu (Magdeburg), 4 leta stara, zajamčeno brezhibna 48 konjskih sil trajnega teka, popolna z vsemi pritliklinami, spredaj se kuri — se prodaja. Ponudbe na „Ingenieurbureau L. Ungar, Gradec.“ 2727

Išče se prostorno in varno

transito skladišče

v bližini južnega kolodvora. 2790

Ponudbe na upravništvo »Sl. Naroda«.

BLUZE,

krila, kostume, plašče, peletine, predpasnike,

otroške oblekice

plaščke, klobučke, havbice, čepice,

higijenične potrebščine za novorojenčke

in vsako modno blago pošilja na izbiro

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg št. 9.

Primarij**dr. Josip Stojc**

zopet ordinira

in sicer

dopolodne od 11. do 12. in pop. od 4. do 5.

Narodna knjigarna.**Kralj Matjaž.**

Zgodovinska povest; spisal Fr. Remec. Cena 2 K, s pošto K 2-20.

Pravkar je izšla v drugi izdaji prekrasna zgodovinska povest »Kralj Matjaž«, ki spada med najbolj čitane knjige in po kateri občinstvo vedno znova vprašuje.

Brodkovski odvetnik.

Spisal V. Beneš-Sumavsky. Cena broš. K 1-50, vez. 2-50, s pošto 20 v več.

Ta odlični roman podaja zanimivo in pretresljivo sliko iz narodnega življenja in priča, kako nemška žena uničevalno vpliva na slovanskega moža.

Libera nos a malo.

Zgodovinski roman; spisal Vladimir Vesel. Cena K 1-40, vez. K 2-20, s pošto 20 v več.

Koncem 15. stoletja se je pripravil na Slovenskem kmeti punt. Kmeti ljudstvo je takrat strahovito trpelo in vrh tega so duhovske in posvetne oblasti trpinčile ljudstvo zaradi domnevanega čarovništva. Ponekod so požgali vse prebivalce kake vasi, ker so bili osumljeni čarovništva. Vse to nam popisuje pisatelj v tem velezanimivem romanu.

Strahovalci dveh kron.

Spisal Fr. Lipič.

Cena broš. K 2-—, vez. K 4-—, s pošto 40 v več.

Velezanimiv roman iz časa velikih bojev med pomorskimi razbojniki, turškimi cesarstvom in beneško republiko.

Mali lord.

Spisal F. H. Burnett.

Cena broš. K 1-60, vez. 2-60, s pošto 20 v več.

To knjigo veselja, kakor je kritika imenovala to presrečno povest, so po izgledu mestnega Solskega nadzornika sprejeli v Solske knjižnice vsi Solski voditelji, ki jim je res mar, da mladina kaj dobrega čita.

Čez trnje do sreče.

Spisal Senčar.

Cena broš. K 1-20, vez. K 2-20, s pošto 20 v več.

Zelo zanimiv roman, poln interesantnega dejanja.

Undina.

Spisal André Theuriot.

Cena 90 v, s pošto 10 v več.

Eden najljubeznivejših francoskih pisateljev je v tej knjigi podal dražestno povest, ki jo je svetovna kritika uvrstila med nesmrtna dela.

Zadnji rodovine Benalja.

Spisal Fr. Remec.

Cena K 1-50, s pošto K 1-70.

Velezanimiv zgodovinski roman iz časa rokovnjaškega gibanja na Kranjskem.

Aleš iz Razora.

Spisal Ivan Cankar.

Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več.

Najbolj ljudska in ena najlepših povesti, kar jih je spisal Cankar.

Osnovni nauki o narodnem gospodarstvu.

Spisal Valentin Zun.

Cena K 3-—, s pošto K 3-20.

To je najpopolnejše in najtemeljitejšo delo o narodnem gospodarstvu v slovenskem jeziku. Ta knjiga je absolutno potrebna za vsakega, kdor deluje na narodnogospodarskem polju, zlasti za vsakega posojilničarja.

Rdeči smeh.

Spisal Leonid Andrejev.

Preložil Vladimir Levstik.

Cena broš. K 1-40, vez. K 2-40, s pošto 20 v več.

V tem „odlomku najdenega rokopisa“ so popisane strahote vojne in iz nje porajajoče se pijanosti krvi in blaznosti.

V študentovskih ulicah.

Roman; spisal Fr. Remec.

Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več.

To je gniljiv roman iz ljubljanske preteklosti, slika življenje iz tedanjih malomeščanskih in gosposkih krogov, tragedija dekleta, ki je vzraslo v študentovskih ulicah, a je pogledalo v aristokratske kroge Gosposkih ulic in to poplačalo s svojo življensko srečo.

Ljubezen in junaštva strahopetnega praporčaka.

Cena —90 v, vez. K 1-60, s pošto 20 v več.

Ta mična ljubezenska povest se je občinstvu prav posebno prikupila. Dejanje se vrši za časa zadnje avstrijsko-turške vojske, ki jo je vodil princ Evgen. V povesti je popisano, kako izvrši strahopeten človek občudovanja vredna junaštva, samo da bi se opral pred tisto, ki jo ljubi.

Ljubezen Končanove Klare.

Roman; spisal Fr. Remec.

Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več.

Ozadje tega romana je zgodovinsko. Dejanje se vrši v Ljubljani in njeni okolici v časih Napoleonove Ilirije, v krogih francoskih in domačih aristokratov, med katere je stopilo slovensko dekle, ki v svetosti svoje ljubezni doprinese plemenite žrtve, dokler se na poslednji njej ne nasmeje sreča.

Zaljubljeni kapucin.

Vesela povest iz ljubljanske preteklosti.

Cena broš. K 1-—, vez. K 1-80, s pošto 10 v več.

Kdor se hoče prav od srca nasmejati, naj čita to knjigo, ki je polna drastične komike in prešernega humorja.

Ljubljana • Prešernova ulica 7 • Ljubljana